

Redactiunea

se află în

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primesc
de către numai de la corespondenții re-
gulari ai „Federatiunii.” Scrisori
anonyme nu se publică. Articlii tra-
misi și nepublicați se voră arde și nu
mai la cerere expre sa se returnă.

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, commerciali și economici.

Appare Joi-a și Dominec'a.

B.-Pest'a, 12/24 Jan. 1875.

Affacerea turcomuntenegrina la Podgorit'a, care ammenintă a pune teliu-
nele în patregaiul turcescu și prin
urmare a turbură pacea Europei, s'a
complanat. Azi, eprouvă jocurile
aici, că Port'e să ră fi lăpădatu în fine de
la pretensiunea impertinent-turcesca,
d'a se trege înaintea unei judecatorii
turcesci acei muntenegri, cari inca
sunt culpabili pentru macellul de la
Podgorit'a. Diuariele officiose d'in Pe-
st'a si mai alessu „P. L.” nu lassa neci
acesta occasiune d'a nu intóna „marie”
intru onorea marelui viziru ostrun-
gurescu dl. contele Andrassy, carui-a
acelui diuaru atribue meritulu d'a „fi
scapatu de belea Orientulu si prin ellu
Europa intrega. — Cestiunea dara tur-
co-muntenegrina de la Podgorit'a, au
disparutu de la ordinea dillei si nu mai
turbura somnul diplomatilor isteti
destullu, d'a incurca insi-si iiclele, alta
data, candu li va veni bine la socotele.

Scirile bune se continua de officio-
sele d'aici, asiā dupa ce in dillei tre-
cute, totu aceste officiose cu vîrare
învederata diceau că negotiatuile
ostrunguresci cu România pentru in-
chiararea conveniunii commerciale,
s'a curmatu, pentru că România pu-
sesse conditiuni neacceptabile, astă-dă
cu placere annuncia, că negotiatuile
se urmeza directu cu Dl. Costaforu.
Agințele României la Vienn'a cu celu
mai bunu successu, si că presenta de
căte-va dille a Dului consil. de curte von
Schwefel, in Vienn'a, (pre semne acestu
domnu au fostu aici in Pest'a la curtea
imperatului) capu allu secțiunei polit. e
ommerc. la ministeriulu commune de es-
terne, este in legatura cu deslegarea
unor cestiuni pendinti, intre cari con-
veniunea austro-romana si affacerea
callei ferrate occupa locul primu.

Acum nu scim care e adeverulu,
atât'a scim, că acesta affacere a con-
veniunii comerciale, interesseza forte
multu pre Ostrunguri, si mai multu pre
ei, decătu pre Români; de aici perseve-
ranti'a loru si chiaru candu România
ar' pune unele conditiuni neacceptabile
la parere. Guvernul României sè tienă
susu interesele tierrei si suntemu con-
vinsi că le va scă tiené, că-ci respecti-
vii omeni de statu sunt cunoscuti că
buni patrioti. De altmintrea asemenea
conveniuni nu se facu pre vecia, ci pre
3-6 anni si deca experient'a va arretă
ore cari urmari pagubitorie intereselor
tierrei, conveniunea se va modifica
la timpulu seu, dar' mai bină este a pre-
veni reul decătu a-lu repară.

Camer'a deputatilor Ungariei nu
s'a appucat inca de discussiunea bu-
getului, ce are sè se puna la ordinea
dillei numai in septeman'a viitora. —
Conscriptiunea alegatorilor e aproape
terminata si d'in datele adunate pana
acum si asemenate cu celle de la ale-
gerea ultima resulta, că numerul ale-
gatorilor au scadiu cu un'a a trei-a
parte, ceea ce provine parte d'in urca-
rea censului, parte, si mai alessu, d'in
acea dispuseiune a legii, prin care cei
ce n'au platit darea pre an. 1874 ade-
ca pre annulu d'in urma sunt despotați
de dreptul electoral si prin urmare
numele loru nu s'an trecutu in liste
electorale. Sperămu ince, că mare
parte d'in ei eschisi voru grabi a-si
refu restantiele de dare si cu ocasiu-
nea reclamatiunii se voru trece in lis-

tele electorale. Inca odata facemu at-
tentii pre ddii preuti si invetatori, că sè
indemne pre toti cei de altmintrea quali-
ficati, a nu se despota pre trei an ni de
singurulu dreptu ce l'au.

In intellessulu articulului de lege
XXXIII: 1874, Curi'a regesca fiindu insa-
cata a essamină reclamatiunile in contr'a
decisiunilor comitetelor centrali electoralii
senatele respective se alessera in 2, Ian, de
către amble despartiente alle Curiei (car-
tea de cassatiune si curtea suprema de ap-
pellu) prin votisare secreta, precum urmeza:
Senatu I. Membri ordinari: Emiliu Manoi-
lovici, Franciscu Carapu, Iosifu Ostrovski,
Antoniu Baldy, — Membri suppl. Franci-
scu Ocovay, Augustu Lăday, Emiliu Dimicu,
Leopoldu Jamnischu. — Senatu II. Membri
ord. Giorgiu Răth, Laurentiu Tóth I. natiu
Somossy, Emericu Szabó Membri suppl. Alb.
Soltész, Ioanu Fauru, Colomanu Blascoviciu,
And. Halmossy. — Senatu III. Membri
ord. Emericu Szentgyörgyi, Augustu Lassel,
Colom. Babos. Constantiu Raisz, — Mem-
bri suppl. Nicolau Mensiciu, Alessiu Tóth,
Ludov. Vadnay, Sigism. Beothy.

(Comisiunea essaminatoria de advocati)
Ministrul de just. au numită membrii co-
misiunii censuratorie de adv. si a nume:
de presid. pre judele de la curtea de cas-
satiune Emericu Szabó, de locutii oru de pres.
pre pres. de sen. de la tabl'a reg. A. Daruváry,
de membrii pre: professorii de la univers.
Apáthy, Wenzel, Baithner si Lechner de la
curtea supr. de appellu pre: Aléssiu Tóth, de
la tabl'a reg. pre judii Emer. Zlinsky, Alois-
ian. Kuor. Sigm. Károly si alții. — Cu-
ialta jumetate d'in membrii comisiunii
censuratorie se va alege de Camer'a ad-
vocatilor.

Situația.

Europ'a, alle carei popora se fa-
lescu si ajunsu er'a civilisatiunei, mai
totu de un'a avu nefericirea seu in unu
coltui seu altulu se sangerez.

Abia se curmaseru sfioiele de sange
alle cellui mai barbaru resbellu de pre
pamentu, si écca sangele se versa éra si
pre suprafaci'a betranei Europe. Ispania
n'a cea nefericita si vede fii ucidiendu-
se unii pre altii si nu se afla intre
atât'a pretensi Mentorii a civilisatiunei
unulu, carele se dica unu „veto” poten-
tialu. Resultatulu acestui macellu e, că
fiul reginei alungate, adeca Alfonso
XII ocupă tronulu Ispanieisifù primitu
cu entusiasmu chiaru de acel'a, care
alungasse pre mama-s'a Isabell'a. Ca-
taloni'a cea mai republicana a tacutu,
si-a plecatu capulu inaintea junelui
rege; Ispania intrega si-a arestatu mul-
tumirea cu Alfonso XII, afara de ban-
dele pretendentului Don Carlos. Acestu
carnefice alu fratilor sei nu s'a moliatu
de locu, audiendu că Alfonso a intrat
in Madrid, din contra a emisu una pro-
clamatiune, in carea sustiene cu taria,
că numai dinsulu e regele cellu legi-
timu allu Ispaniei, verulu seu a intrat
in Madrid numai că sè-i deschidia lui
calea si alte de acestea. Cu tote acestea
noi credem, că l'on Carlos a finit-o
si că noulu rege va fi in stare se punia
odata capetu torentilor de sange nevi-
novatu, care acumu au spelatu mai totu
pamentulu Ispaniei.

Se nu crédia ince cine-va, că prin
acest'a Europ'a a scapatu de furi'a res-
belului, si că va poté dice cu dreptu
cuventu, că a ajunsu er'a civilisatiunei;
suntemu inca departe de a speră unu
atare momentu, că-ci si ici si cole su-
prafaci'a ei e coperita de materia aprin-
ditoasa si atârna numai de la momentu
că sè audiu sunetulu trompetelor,

bubuitulu tunurilor si tropotele copi-
telor. In lini'a prima ne insufla grigi
Franci'a si Germani'a, care nece decătu
nu potu traia in pace pana candu acăst'a
in urma a rapitu cu volnici'a de la cea
si antania provinciele cele mai frumose.
Flamă apoi in lini'a a dou'a Germani'a
cu Austria, cea de antanu nu potu su-
feri pre acăst'a, dupa ce odata s'a pro-
nunciatiu unitatea toturor germanilor;
si apoi preste totu ide'a naționalită-
lor potu dica a acoperitu Europa
cu ierba de pusica.

Dar tote aceste temeri si ingrigiri
disparu, candu ne intorcemu privirea
asupr'a acutei cestiuni orientali. Turci'a
cea pagana demultu e unu spinu nesu-
ferit in ochii toturor creștinilor eu-
ropeni. Anulu acest'a se pare a fi desti-
natu pentru că sè tragemu clopotele
dupa morbosulu din serațu. Caus'a la
acăst'a o au datu insu-si mahomedani
prin fatalulu macelul de la Podgorit'a,
unde le placu a uide fara mila pre mai
multi supusi montenegrini. Prințipele
Nechit'a a apelat numai de cătu la po-
terile garante si acestea provocaru pre
nalt'a porta se dăe satisfactiune Monte-
negrului. Sultanulu a si ordonat in-
data unu tribunalu, si cinci mahome-
dani furu judecati la morte; Sultanulu
inse a tramsu principelui Nichit'a una
declaratiune, că sententi'a o va executa
numai deca dinsulu (Nichit'a) va sup-
pusu, că si ai sei culpabili voru fi
pedepsiți, dar la tribunalu montenegrinu.
Sultanulu inse nu s'a arestatu multiu-
mitu, prin urmare cei cinci turci nu voru
fi ucisi, asiā dara nece Nichit'a nu e sa-
tisfacutu.

Astfelui standu lucrurile, nu re-
mane alta, de cătu a-si face destulu cu
forti'a. Montenegrul a si tramsu in
strainetate provocare la toti supusii sei
se in tornie in patria, asemenea si
Serbi'a, si dupa cătu scim junimea aca-
demica de pre la tote universitătile se
afla in Serbi'a si Montenegro; aterna
dara numai de la momentu că sè au-
dimu la Balcanu trompetele si cele alalte
instrumente de a lui Marte. „Presse”
din Vienn'a in numerulu seu de dema-
neti'a de la 20 I. c. aduce una statistică
despre numerulu armatelor Turciei,
Romaniei, Serbiei, Greciei si Munteneg-
rului. Se vede dara de aici că cestiunea
mentiuata se baseza acumu pre ascu-
titulu sabie si pre forti'a pulberei de
pusica. La acăst'a suntemu cu atâtu mai
indreptatiti, cu cătu poterile cele mari
nu se prea silescu intru a capacitate pre
Turci'a; ma! de la Petru pole audiu
că Serbi'a si Muntenegrul suntu inpin-
tate a nu concede nemicu. Se sperămu
inse că staturile cele mice si-voru eso-
peră autonomia perfecta si pe o cale
pacifica.

In loculu acest'a ni-permitemu a
referă pucinu si despre situatiunea din
Franci'a. Bonapartismulu cresce pre dă
ce merge. In departementulu Pyrenei-
loru a esit de eurendu unu nou depu-
tatul bonapartistu pre langa tote incer-
cările septenalilor si a le republicanilor.
Pote chiaru acăst'a sè resolva
cris'a in favorulu republicei. Mac Mahon
vede acumu invederatu, că intrigantulu
de Broglie lu-pune in cuniu, de aceea a
si pactatu deja cu Audifret-Pasquier,
Dufaure si Decazes, si cu ajutoriulu to-
turor republicanilor i-va succede se
aduca odata la cale legile constitutio-

Pretiulu de Prenumeratune:
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 5 " " "
Pre anu intregu 10 " " "
Pentru Roman'a:
Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 " = 16 " "
Pre 3 — 8 " = 8 " "
Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbra
pentru fiecare publicatiune separa-
ratu. In loculu deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

nali, proclaimandu republic'a pre siepte
ani. Ce se va alege dupa aceea, s'a potu
mai curendu, nu potu aci securu;
dar dupa constelaționea de acum cu
tezămu a profetii, că Napoleonu alu IV
va fi imperatoriu alu Franciei.

Nr. 39 Metr.

Mironu,

prin indurarea lui Ddieu Archiep dieces.
allu besericiei ortod. in Transilv. si Metrop.
allu toturor romanilor gr. or. din Ungari'a
si Transilvan'a; Consil. int. de statu
altu M. Salle ces. si apost. reg.

Iubitului cleru si toturor credintiosilor din
archidioces'a Transilvaniei: daru si pace de
la Ddieu Tatau si Domnul nostru Isusu
Christosu!

Dupa ce bunulu vostru archipas-
toriu Présantitulu D. AEppu si Me-
trop. Procopiu Ivascoviciu, in considera-
tionea intereseelor generali alle san-
tei nôstre besericie ortod. in vîra trecuta
că alessu si intaritul patriarcu serbescu,
trecu la scaunulu metrop. din Carlo-
vetiu; era prin acăst'a scaunulu AEppu
si metrop. allu besericiei nostre gr. or.
din Ungari'a si Transilv.; era M. Sa-
ces. si apost. reg. gloriosu domnitorulu
rege allu nostru cu pre inalta' resolu-
tione din 12. Dec. a. c. st. n. s'a induratu
preagratiosu a intarit acăstă alegere.

Venimu dara a face cunoscutu iu-
bitului cleru si poporu allu archidioces-
sei Nôstre Transilvane: că in firul ce-
loru premisse, congressulu nostru nat.
beser. in diu'a de asta-di Ne-a intro-
dussu cu solemnitate in scaunulu me-
trop. era Noi plecandu-Ne cu devotiune
crestinesca inaintea provedintiei, carea
in acestu modu a voit u a dispune de
Noi, amu intrat numai decătu in func-
tioniile că AEppu allu Transilvaniei si
Metrop. allu romanilor gr. din Ungari'a
si Transilv cu firm'a resolutiune
de a intreprinde prin concursulu com-
petintelor organa si pre basea institu-
tiilor nostre beser. tôte celle possi-
bile spre binele provinciei Nostre me-
trop. in generalu, si spre folosulu Ar-
chidiocesei Nostre in specialu.

Indreptandu-Ne deci acum pentru
antă'a-data cătra voi, iubitului cleru si
poporu archidioceseanu! vocea Nôstra
archipastoresca, ve salutamu cu iu-
bire si ve imbracisiamu sufletesce că
noulu archipastorii allu vostru; totu-
odata ve poftim pre toti la impreunare
spirituala in iubire, in cugete, in aspi-
ratiuni si in lucrare; că asiā avendu in
vedere inceputulu si directiunea ce le-
amu primitu de la fericitulu predeces-
sorii allu Nostru, marele archiereu Andrei
odiniora Bar. de Siagun'a, sè ur-
mâmu cu tota tar'a callea destinata
pentru ajungerea scopului nostru com-
munu, carele este: prosperarea poporu-
lui nostru, prosperarea santei nostre
beserice.

In fine poftindu-ve, că in semnu
de iubire, si intru manutienerea ordi-
nei canonice, sè Ne cuprindeti si aminti-
ti in santele vostre rogatiuni, — ve

impartasimu toturorū archipastorescile Nōstre binecuvetări.

Datu in resiedinti'a Nostra archie-piscopescă-metrop. din Sabliu, la 15. Dec. v. an. Domnului 1874.

Mironu Romanu m/p.
A.Eppu si Metrop.

Affaceri scolari d'in Selagiu.

Instructiunea poporală in patri'a nōstra e in genere intr'o stare fōrte slabă éra in specie, — in unele tienuturi, intr'un'a de totu deplorabila, asié, incătu trebue sè salutamă cu bucuria si cellu mai micu passu, ce se face pentru inbunătăfrea ei. Assemene passu, dar' nu micu, ci ponderosu, veniu a semnală onoratului publicu cetitoriu allu „Federatiunei“ aducandu-i la cunoștinția, cumcă „Reuniunea Invetiatorilor Romani Selagiani“ a ordonat sè se tienă in tōtē cercurile ei — duōe propunerii de proba peste annu, — căte d'in duōe obiecte a scōlei poporale, prin fia-care invetiatoriu pre rondu. La acést'a se vedi sus-numit'a reunione indemnata odata printr'a impregiurare, că unu numeru considerabilu de invetiatori nu scie ce si cum să propuna si asié nu pote sè produca rezultate imbuccuratōrie; a duō'a prin lips'a de a tiené passu cu tempulu inaintandu in sciunie pedagogice.

Modalitatea tienerei acestoru propunerii sunt tipate intr'unu regulamentu esmissu, de reunione si obligatoriu pentru tōtē duōe spre-diece cercurile ei. A enumerá aci paragraffi acestu-i regulamentu nu afiu cu calle; in locu de acést'a voiu descrie o propunere de proba, la care fui si eu norocosu a assiste.

Spre mai bine-intellegerea lucrului trebuie sè premitu, cumcă „Reuniunea Invetiatorilor Romani Selagiani“ si-a formatu celle duōe-spre-diece cercuri d'in celle duōe-spre-diece protopopiei — intrege si partiale — cari se atia pre teritoriului Selagiului onorandu pre respectivii DD. protopopii eu presidiulu acelloru-a. DD. protopopii selagiani nu numai au primitu acést'a sarcina onorifica, care si convine de altumintre cu officiulu loru de protopopi ai tractului si cu cellu-a de inspectori scolari tractuali, ci o si pōrtă punendu in cumpena auctoritatea loru, de care se bucură că capi ai tractului, ca demnitate si in mare folosulu instructiunei poporale. Cumcă acést'a e fapta, fapta inbuccuratōria, dar' nu neasteptata de la protopopii Selagiului, se pote vedé din protocolele luate despre propunerile de proba, tienute in tōmn'a annului trecutu, si incurse la presiedinti'a reunionei. D'in aceste protocole se pote vedé,

cum unii DD. protopopii ne potendu-se infacișă d'in diferite cause invetiatorii tractului loru in numeru deplinu la propunere, punu termini noui pentru propunerea de proba si se infacișiedia de duōe-séu mai de multe-ori la elle in interesulu eualificarii invetiatorilor din tractu si că propassiescu cu strictetă salutară facia de acel invetiator, cari spre rusinea loru si daun'a copiiloru concrediuti crescerei loru nu se infacișiedia d'in negligintia la propunerii. Astfelu procediendu in scurtu tempu vomu seceră in Selagiu fructe dulci pre terrenulu instructiunei poporale.

Dup'acést'a me reintoreu la descrierea propunerei de proba, la care fui norocosu a assiste.

DL. protopopu allu tractului Bredu, Teodoru Popu, care si pan'acumu se pote fafi de frumōse resultate alle activitatii sale pre terrenulu instructiunei poporale in tractulu séu, puse terminulu tienerei propunerii de proba d'in tōmn'a trecuta pre 21 Octobre 1874. si insemnă comun'a Tieganii de locu allu acellei-a. In atins'a d'in invetiatorii coadunati in fructe cu DL. protopopu presiedintele si cu paroculu localu, Teodoru Ortianu, se dussora a assiste la sant'a missa celebrata de paroculu localu, sub care invetiatorulu localu, Ilia Curteanu, cantă cu elevii sei arretandu astu-fellu — in intielesulu regulamentului — progressulu facutu cu dinsii in cantările basericasci. Dupa sant'a missa se adunara cu totii in edificiulu de scōla, unde scolarii adunati ne primire cu viue aclamatiuni. DL. protopopu-presiedintele dupa o vorbire, in care accentuă lips'a mare de cultura a poporului nostru, strins'a legatura in care stă acést'a cu progressarea invetiatorilor insi-si in artea de a instrui, si in fine scopulu salutaru allu propunerilor de proba, dechiară siedinti'a de deschisa. La provocarea presiedintelui se alăsse cu aclamatiune de notariu allu cercului pre unu annu, Vasiliu Carpineanu, invetiatoru in Aghiresiu, apoi se dede ceteri regulamentului esmissu de adunarea generala a reunionei pentru tienerea propunerii u. d. p. p. — invetiatorii absinti si se decisera a-se pedepsi in intielessulu regulamentului căte cu duci florinti. Dupa aceste presiedintele provoca pre invetiatorulu localu, sè si incépa propunerea.

Objectele acestei-a au fostu essentiale verbarie si memoriale in class'a I. si calcularea in class'a II.

Propunerea invetiatorului au ascultat-o cu atentiu incordata toti cei de facia. Dupa propunere copiii se tramsisera a casa, era invetiatorulu se provocă a-si arretă planulu, facutu in scrisu, allu propunerilor tienute si a-si face, dicta are, observatiunile explicatorie. Acum se incepă la provocarea presiedintelui eritisarea in tonu cuvenitiosu a

propunerilor invetiatorului, la care apoi respusne invetiatorul. Atătu critică cătu si aperarea propunerilor se luara la protocolu, care se va sustine comitetul centralu allu reuniunei spre esaminare si decidere. Dup'acést'a se visitara localitatea de scōla, se facura unele observatiuni referitorie la ea, se intrebăra invetiatorul despre manualele folosite de dinsul, se tienura consultare despre procurarea prin invetiatoru si cumperarea prin parintii copiiloru a celor mai corespondatori manuale si in fine se insemnara recuisele de invetimentu afilarie in scōla.

Acum propusse presiedintele, că toti invetiatorii tractului sè tienă poporului, cu scopu de allu castigă pentru scōla, precetiri in serele de ierba si in dupamédiadie dominecelor si serbatorilor de véra. Acésta propunere a presiedintelui se primi cu ac amatiune si invetiatorii se deoblegara la tienerea astorul-fel de precetiri. Urmara apoi propunerea subscrissului despre measurele metrice, la care assistă si o parte a poporului d'in satu. In fine se compuse si primira conspectulu invetiatorilor si scōlelor d'in tractu, precum si ordinea obiectelor de propunere, se decise a se propune in adunarea cea mai de aproape religiunea in class'a I. si esserciile vorbarie si memoriale in class'a II. Dupa aceste presiedintele incuragiandu pre membru adunati ai cercului la activitate incordata si statonicia si intre impregiurările nefavoritorie de acum in interesulu poporului; care cu tempu va precepe si a apretiul cuvenitiosu servitiele loru, dechiară siedinti'a de inchisa.

Adunati dupa siedintia fura primiti cu cordialitate la cas'a ospitala a Dlui parocu d'in locu, Teodoru Ortianu.

Zelau 10 Ianuariu, 1874.

Gavrilu Trifu
prof. ord. prep.

Buda-pest'a, 1/13 Ian. 1875.

Teologii romani din sem. centr. rom. cath. din Buda-pest'a au arretat-dupa cumu aredin-dastullu de chiaru, că de-si incungurati de contrarii loru de principia, cari jocă pre seducatorii, tienu neclatita credinti'a in natiunea loru si se nesuesc a fi demni fii ai ei, carei-s detorescu vietii a si educatiunea. — Crediu firmu că si pre venitoriu se voru nesui a responde chiamarei loru si inca cu atătu mai vertosu cu cătu sunt espusi la mai multe vessatiuni. Dicu vessatiuni, că-ci ce e pentru unu romanu impiedecarea de a-si poté studia si cunoscă cătu de pucinu literatur'a strabuniloru sei, si cunoscundu-o a o iubi, decătu una incercare de allu face sè uite de altariulu santu allu ratiunei selle, allu

face că necunoscundu-se, sè se consideră pre sine mai pucinu de cătu strainii si astfelu insu-si sè se condamne, prin ceea ce se pre-gatesce trecrea in castre straine. Nu e acest'a una maltratare, fia acest'a chiaru si din partea acelloru-a, cari pretindu a propagă evangeli'a deceptati?: Quousque tandem...

Vessati, maltrati, incarcati cu nedrepte!

E cunoscutu Onor. publicu cătu de adancu fura vetemati si neindreptatiti pri-resolutiunea negativa seu mai bine dñssu ucasulu primatiale, prin care li-se sterge Societatea lit. bes. ce o avura in Vienna. E cunoscutu si aceea că suplicara pentru intreviirei illustrilor capi bes., că acea suplica o publicara in pretinitulu diuariu „Fed.“ că on. publicu sè-si formeze ore care idea de spre essentia romanilor in seminariile ung. cath. in genere si in specia in celu din Buda-pest'a. Aceea-si suplica unele foi magiare: pre „Hon“ o publicara in estrassu. — Sè vedem acumu ulterior a procedere a lucrului.

Superioritatea seminariale intr'unu tardu dede de ceea ce facura teologii romani, mai antanu din „Hon“ dupa a-ea din insa-si „Fed.“ carea li-se dede de insi-si aiunii loru*) spre cetire, că sè bine voiesca a-se incredinti că ceea ce dice „Hon“ e adeverat. Erau uimiti cu totul (et attoniti erant) cumu de potura si cutediara — dupa expressa loru intredicere a serie la Epipi loru, ma ce e mai multu a serie in publicu despre Em. Sa Primatele tierrei unguresci. — Ei se acceptau ca dupa o fapta atătu de necrestinesca, sè taca bietii teologi si sè se pitulesca; dupa cumu au placut a esperientia de a vedé pre ai loru, — cari cu tota preumtimea loru nu-su alta decătu o falanga de mameleci; — nu scieu că romanulu tace si face.

Pornira deci inquisitiunea, că afandu pre culpabilu sè-lu pedepsesc; resultatulu inquisitiunei inse fu că toti-su „culpabili.“ — Unulu din professorii de st'a Theologia si-expresse parerea in particulariu, că ar fi bine „slungati“ vreo doi, ori trei romani din edemulu seminariului ung. catholicu. — Superioritatea sem. inse afă cu calle alt'a, adeca de ai admoni „parintiesce.“ — Cu occasiunea admonirei li-se ceti de rectorulu nu rescriptulu Em. Salle, in care cumu am auditu se dice: că „teologii de ori ce națiunilatate sè nu se impiedece de la studiul limbei materne (non impediri) si apoi

*) Se poate si acest'a, dar dl. Rect. allu Seminariului s'au abonat insu-si la unu esemplarul din „Fed.“ pota fi cu scopu, că sè pota controla mai cu inleenire celle ce se voru publica in „Fed.“ despre vietii a seminariale a teologilor rom. Red.

in totu casulu numai aici, si nicairi siurea. avemu sè cercamu loculu Nazarah. Scirea că imperatess'a peregrina Elen'a (426 d. Chr.) coborindu-se din muntele Taboru (loculu schimbarei la facia a lui Christos) cătra resaritului ajunsu in Nazareth, lovescă chiaru in facia pusetiunea de asta-di a locului El-Nasirah si Taborulu calugarilor latini, fiindu-că acelu locu jace chiaru spre appusu de la acestu munte. Era daca Taborulu biblicu si Itabyric-nulu din timpulu greco-romanu n'a fostu unu munte singuraticu „forte rotundu“ ci o catena de munti, — se poate dovedi si din alte locuri, că muntele Taboru din Gallile'a de media-nopte, amintit in bliblia corespundeantului Safed de asta-di. De pisculu cellu mai inaltu (capulu rosiu, Ras-el-ahmar) allu muntelui Safed inse este legata pău in diu'a de asta-di numirea „muntele lui Isusu“ (Gebel-Aissa, séu Isa). Daca acest'a, fatia cu traditiunile vulgare despre positiunea asie numitului munte allu schimbarei la fatia este o adeverata enigma, ..., fiindu-că dupa aceste traditiuni calugaresci pre tienutulu de acolo, din Gallile'a superiore, nu cade neci cea mai mica radia de amintire evangelica, — apoi acesta enigma se deslegă deplinu prin adeverat'a situatiune a locului Seforis-Nazareth, spre resaritul de la muntele lui Isusu séu de la muntele Safed.

jeanu“ din primitiv'a tradiție evangelica, s'a schimbă prin scrierea lui Marcu, in „Nazareneanu“, adeca nascutu din Nazaretu. Inse, satu séu locu, cu numele Nazaretu, in Gallilea, nu cunosc nice scrierile testamentului vecchiu neci celle din timpulu Macabeilor grecesci si nu se affla amintit neci la Iosifu neci la talmudistii de sectă traditiunilor (Mischna). Asemene locu se intoneza in evangelu numai in timpulu mai nou allu formarei mitului evangelicu, care a confundat propriul intielesu allu numirei din traditiune „Isusu Nazareanu“, adeca purcessu din sanctenia, cu „Nazareneanu“, adeca nascutu din Nazaretu.

Fara'ndoiala inca pre timpulu lui Eusebiu este vorb'a de unu locu in Galile'a cu numele Nazaretu, in care se dice că s'ar fi nascutu Isusu, pre candu in traditiunea vecchia basericescă se amintesce famos'a ceteate a rabiniloru, in Gallile'a, cu numele Seforis séu Sefury, in care se dice că s'ar fi nascutu mam'a lui Isusu. Nazaretulu si Seforis se credu identice cu locurile invectinate El-Nasiroh si Sefurieh, cari dupa mapele de asta-di alle Palestinei se afla in partea de media-di apusena a Gallileei. Fara'ndoiala satulu Sefurieh, ce jace in direcționea dintre Tiberia si sinulu Acca este identic cu loculu Seforis, ce se amintesc adeseori in istoria cruciiloru, si in ruienile ce se afla pre unu délu de asupra satului

de asta-di, potem fara'ndoiala presupune, că regasim loculu Seforis de pre timpulu cruciiloru. Inse la acestu locu lipsesc riulu, preste ai carui tiemuri — dupa invetiatorii din sec'ta Mischna — s'a afilat Seforis, vecchia cetate a Irodiloru si Rabiniloru, care odiniora a fostu armamentariul irodiloru si unu timpu resedinti'a regelui Irodu Agrippa. Si chiaru acestu riul dupa cum se vede din conexiunea toturorū amentirilor istorice de cetatea Seforis — nu poate fi altul, de cătu Iordanulu. Inse fiindu-că la Josephu, acesta ceteate se afla semnata, că ar fi jacandu intr'o campia mare, — acest'a din urma n'are nimica d'a face cu afirmativulu siessu Esdrelom (Merdsch-Ibn-Amir) din Palestina centrala, ci nu e alta, decătu marele aulonu allu Jordanului, care si pan' in secolul nostru porta numele: siessulu Seforin, séu Ardh-Aseifera, intre apele Iordanului superioru.

La capetulu de către media-nopte allu acestui siessu lungu allu Jordanului dămu de nesci ruine fara nume, incungurante de sate, in cari regasim adeveratele urme alle vecchiei Seforis, pre care imperatul Gallus, la an. 339 d. Chr., din caus'a unei rescole a poporatiunei, o assemeneasse cu pamentul. Deci, ori că i s'a datu acestei cetăti numirea Nazareth (Santitoria, séu incoronatoria), că epitetu de onore, ori că acesta numirea privia castellulu invecinatul Atrah (castellu de corona), că locu intaritul de langa Seforis, —

FOISIOR'A.

Despre loculu nascerel lui Isusu.

Ludovicu Noack dă, in opulu séu scientificu „der galliläische Landschaftsa hr. evangeliischen Geschichten“ urmatori'a espliatiune:

Dupa tradiția evangeliica Isusu s'ar fi nascutu intr'unu orasiellu séu satu din Gallile'a, cu numele Nazaretu, si de aceea s'ar fi numit in tota vînt'a sa „Nazareneanu.“ Inse epitetusul, care-lu porta Isusu nu numai in celle mai vechie si mai bune manuscrise evangeliice, ci inca si in gur'a muribundului inimicu imperatescu allu creștinătatei, a apostatului Julianu, nu este „Nazareneanu“, ci „Nazoreanu“ (Nazoraios). Intradeveru trebuie sè se mire omulu de usiorinti'a dovedita in privinti'a acestei numiri din timpuri patriarcali si sustinuta in corecurile invetiatorilor pan'a in diu'a de asta-di, crediendu numirea „Nazareneanu“ identica cu „Nazoreanu.“ Dar' numirea „Nazareneanu“, că nascutu din Nazaretu, n'are nimica cu numirea „Nazoreanu“ Ci cuventul din urma, că si „Nazareneanu“ insomna „Santitu lui Ddieu“, séu „Santulu lui Ddieu“ cum se chiaru dice in epistol'a lui Luc'a (4,34) in locu de acelu cuventu. Numai pre la an. 120 d. Chr. numirea „Nazo-

deca li-va ajunge tempulu, se studieze si limb'a magiara." — ... Minunatu lucru! Scol'a slavona se sterge, roman'a se nimicesc, in embrione, apoi totu deodata se dice „non impediri". — Esti pusu la una mesa frumosa, nu ti-se p'ne nemic'a de mancatu, apoi ti-se dice „poftim'u gustati." Nu e de lipsa comentariu. — Romanii au bibliotec'a addusa de la Vienn'a, dar' in sensulu statutelor, dupa desfintarea societatii are sè se imparatia intre gimnasiulu de la Beiusiu si Blasius; apoi atunci potemu dice „non impediri". — In acestu casu mi-se pare forte potrivita fabul'a lui Alessandrescu in carea lupulu, candu se facu pastori de oi, — la plangerea acestoru-a pentru tirannia lui — capetă de la regele seu urmator'a sententia:

„Si decat' piellea obicinuita

Se nu poti cere unu Peru mai multu."

Rectorele seminariale, c'atra fina' admontiunei, disse teologilor, sè se nesuesca de aci inainte a se portă asi' incat' sè-i pota luă éra in registrulu celor din „amore paternu".

Teologii romani inse abdicu de acca amore parentiesca pana candu nu li-se va da concessiune spre reconstituirea societatii lit. bes., carea cu tota franchet'a si constantia — dupa cum se intempla candu are omulu d'ereptu — o voru pretinde publice inaintea lumei nepartiale.

Acest'a o voru pretinde dicu, éra la casu de iterata respingere, nu vr u incetá de a protesta la tota occasiunea binevenita, nu voru incetá de a pretinde egalitatea de dreptu;* c'aci precum pote essiste in acelui seminariu scola magiara, cu acelui-a-si dreptu pote essiste si cea romana. Acesta egalitatea o pretindu si principale crestinesci, pre cari cu totii ne laudamu a le professá. Am dissu „Cunctator."

Scol'a romana de fetitie in Sion-c'nt'a mare.

Prin adunarea generale a oppidului Siomcut'a-mare s'au decisu pre 1874 pro 1875, sè se infinitieze o scol'a de fetitie, si escriendu-se concursu pentru postulu de invetatoressa (pedagogă) respectivu pentru a se occupa acelui postu prin una persona apta, care va fi facutu studiele in cutare institutu de statu si démina de salariu ce suie la 500 fl. v. a. — deocamdata concurrente nu s'au insinuatu, — prin urmare s'au tienutu alta adunare prin una parte a membrilor comitetului oppidanu, — alta parte au fostu de acea parere: c'ad' deoarece nu s'au insinuatu concurrente, postulu de invetatoressa sè se tieni in vacantia pana la annullu venitoriu, éra banii ce s'aru cuveni invetatoressesi sè se fructifice in folosul institutului de fetitie, — dar' onora'lu preu' u locale Atanasiu Cotoiu, affirmandu, c'ad' se afia una invetatoressa démina si care va corresponde chiamarei salie, fia car' au cugetat c'ad' dora chiaru pre flic'a Dsalle, remasa vedua, voiesce sè o recomende la postulu amintit, — ne-am inselatutu inse in ast'a privintia, c'aci Dsa au recomendatu pre alt'a vedua — pre una unguro'ca — reformata, carea si din pietre inca aru cresce unguri, cu acea expresiune, c'ad' fetitie debue sè invetie limb'a magiara — de care au asi' mare lipsa, — poftim'u in timpurile trecute singuru preutii mai scutia nationalitatea nostra de perire si de renegare, era adi d'insii sè conlucrare a se renegă animale inca fragede a jurnaloru mladitim, in cari aru fi necessariu a se versá celle mai nobile sintiente — nationale, si inca in acea m'ura, — c'ad' alte limbe straine nice candu sè nu pote face impressiuni de renegare in ani-

*) Nu incetati de locu a bate la tote usiole, prin port'a cea mare a publicitatii, c'ad' estu-modu sè isbutiti a essoperă ceea ce ar fi trebuitu sè ssopere capii beser, ai nostri, c'aci deca neci ritulu, neci limb'a-ve nu le poteti invetiá, nu intiellegem c'educatiune preutesca este acest'a si pentru cine? — De scoterea d'in edenulungurescu ce vi pesa? Dar unde e noroculu sè ve scota pre toti, — atunci dora si illustrii capi ai besericiei rom. gr. cat. ar medita mai seriosu asupr'a imperiosei necessitatii d'a infinita unu seminaru centrala pentru teologii rom. gr. cat.

Red.

S'a loru, cu unu cuventu debue crescute in sintri nationali — éra nu prin unguroice, cari nu voru face altu ce-va decat' a inveniná ini-mile romancutielor nóstre — dandu-li crescere straina, periculosu generatiunilor succrescente.

Parintele protopopu au fostu spriginitu de invetatoriulu primariu si respectivu de directorele normalu allu oppidului: Teodor Blag'a, ce interesu au avutu Ds'a a sprigini pre susu atinsulu, nu precep'?! — mai durerosu e inse, ca acésta propunere au fostu spriginita si de c'atra alti barbati demni — nationalisti buni cunoscuti pana aci — allu caror nume cu asta occasiune lu trecu cu vederea si nu-lu voiu aminti. — Astfelu de lucruri se intempla in districtulu nostru si chiaru in Siomcut'a-mare, in loculu ce ar' trebui sè fia foculariulu nationalitatii nostre in acestu tenu tu curat' romanescu, — acest'a impregiurare nu am potut'o trece cu vederea din interesu nationalu — c'ad' sè véda onorab. publicu rom. cum se conduu si prin cine si pre ce calle causele nostre curat' nationale, cum profanéza unii domini rom. dreptul' nationalu si se folosescu de unelte órbe alle strainilor. Vomu veghiá,* si de aci in colo, — facandu-ne datorinti'a celu pucinu prin publicarea unor astufel de intemplaminte prin d'farurile nationale, — c'ad' de va fi cu potintia sè impedeceam' reulu — si pericolu — amintiatoriu.

Curtiu;

Articolul de lege XXXIII. din 1874. despre allegerea de deputati pentru Diet'a Ungariei, sanctionatu si promulgatu la 30. Nov. a. c.

CAPU V.

Procedur'a la alegere.

§ 56. Pentru alegerile generale de deputati ministrulu de interne prefuge unu terminu de 10 dille astfelu, c'ad' de la publicarea in foi'a oficiale a ordinatiunei ce se va emite in acesta causa pana la diu'a din urma a terminului fissat, sè fia unu intervalu celu pucinu de 30 dille si de la terminarea alegerilor pana la deschiderea dietei sè fia celu pucinu unu interval de 10 dille.

In decursulu terminului de 10 dille prefigu de ministrulu de interne trebuie sè se faca alegere in tota cercurile.

§ 57. Diu'a alegerilor generali ce cade in decursulu acestui terminu de 10 dille, precum si diu'a alegerilor suplementarie o statoresco comisiunea centrala astfelu, c'ad' alegerile generali pre territoriulu unei si aceliei-a-si jurisdictiuni seu orasii sè cada intr'o diu, era la alegerile supletorie intervallulu de la primirea resolutiunei respective a camerei deputatilor, seu de la diu'a alegerii nesuccesce pana la inceperea alegerii noue sè nufia mai scurtu de 14 dille si numai lungu de 24 dille.

§ 58. La alegerile generali comisiunea centrala se intrunesce in diu'a ce urmeza dupa publicarea rescriptului reg. de conchiamare in adunarea generale a jurisdictiunei respective; la alegerile suplementarie in orașie in 3 dille, in alto jurisdictiuni in 8 dille dupa primirea provocarii din partea camerei dep. la casu inse candu o allegere n'a successu, indata dupa primirea raportului.

Cu acésta occasiune comisiunea centrala face dispositiunile ce sunt de lipsa pentru allegere si allegere fia care

*) Nicuirea desnationalisarea mai mari progresse n'au facutu decat' la Dv. si la veoii Dv. in Maramuresiu, acestu cuibul odiniora de principi romaneschi, unde familie curat' romanesci, alle caror bune, ba chiaru si mame au portat' cretinia romanescu si nu scia' o vorba unguresca, asta-dì candu surculor li-se spuie chiaru decat' unguri „tat'eu au fostu romanu" — „da, inse s'au botezat!!" (kikeresztelkedett) este responsul prea naivu, ca si candu onorabilii loru parinti ar' fi fostu judani! — De la capu se impuse pescele. Atât in districtulu Cetati-de-pietra, c'ad' si in Maramuresiu, unde numeros'a nobilime romanescu nu mai escelle prin fapte eroice alle strabunilor, ci prin servilismu si renegare, este de imperiosa necessitate a se punte stavila reului ce au molipsit' acolle clasice tienuturi romanesci. Nu numai veghiati, ci luerati cu perseverantia a curmă reulu, c'aci nobili veti fi numai prin sentimente si fapte nobili, prin cultura si educatiune romanescu, era nu prin iobagia nationale, si prin terestre servile, facandu-ve lipiture si lapodature.

Red.

cercu electorulu spre conducerea allegerei unu presiedinte, notariu si substituti dupa cum recere numerulu.

§. 59. In cercuri, in cari numerulu allegatorilor nu trece preste 1500 se institue un'a delegatiune scrutinatorie sub presidiul presiedintelui electoralu. In casu acest'a trebuie sè se allega unu presiedinte electoralu, unu presiedinte substitutu, unu notariu si unu notariu substitutu.

Pentru cercuri, in cari numerulu allegatorilor trece preste 1500, trebuie sè se institue doue delegatiuni scrutinatorie; in casu acestu-a sunt de a se allege afara de presiedintele unei delegatiuni scrutinatorie, inca presiedinte pentru delegatiunea scrutinatorie, doi presiedinti substituti, doi notari, doi notari substituti.

Pentru cercurile acelle inse, in cari numerulu allegatorilor trece preste 3000, comisiunea centrala pote sè institue trei delegatiuni si in casu acestu-a sunt de a se allege afara de presiedintele electoralu inca doi presiedinti in delegatiuni si doi, eventualu trei presiedinti substituti, trei notari si doi, eventualu trei notari substituti.

Presiedintii si notarii pentru delegatiunile scrutinatorie i impartea comisiunea centrala, care mai decide inca: care presiedinte din delegatiuni are sè substitut pre presiedintele electoralu candu acestu-a este impededat. Impartirea presiedintelui si notariului substitut este lucrul presiedintelui electoralu.

§ 60. In cercuri mestecate, pre presiedintele electoralu lu numesce comisiunea centrala a acelui jurisdictiuni, care dà contingentul celu mai mai mare de alegatori in cerculu mestecatu, era pre notariu lu delégă comisiunea centrala a acelui jurisdictiuni, de care se tiene numerulu celu mai micu de alegatori din cerculu mestecatu si in casu candu intr'unu atare cercu-mestecatu cadu doue jurisdictiuni orasienesci, langa facare dintr'insel alege unu membru in delegatiunea scrutinatorie, dintre cari unul porta oficiul de notariu.

§ 61. Comunitatile seu pările urbane din cerculu electoralu se impartu intre delegatiunile scrutinatorie prin comisiunea centrala, ordinea votarei intre acestea o statoreasca totu comisiunea centrala pentru fia-care delegatiune inse asi'á, c'ad' alegatorii locului unde se face actul de alegere, sè voteze totudeau-n'a mai antaiu.

§ 62. Despre dispositiunile facute in sensulu §§ 59. 60 si 61 comisiunea centrala publica in limb'a oficiale a statului si dupa cum va cere trebuie sè si intr'alta limb'a de care se servește mass'a poporului o inscintiere, in care aduce la cunoștința numele presiedintilor electorali si a notarilor, ordinea in votarea comunelor respective a partilor urbane, si alte dispositiuni ce trebuie a se observa la alegere.

Aesta inscintiere trebuie sè se trimita fia-carui orasii si fia-carei comunitati din cerc. de alegere si primari'a este indetorata, a o publica celu pucinu cu 3 dille inainte de alegere in modulu usitat.

§ 63. Presiedintele electoralu si delegatiunulu nu pote fi alesu deputatu in cerculu, in care presiede la alegere seu la scrutiniu.

§ 64. Din partea fia-carui magistratu orasienesci si a fia carei antistie comunale trebuie se se denumesca pentru loculu de alegere doi membri, mai de parte din partea fia-carui candidatu prin barbatii de incredere ai acelui-a este unu locitoriu din acelui orasii seu acea comunitate, cari voru fi detori a controla identitatea alegatorilor pre catu tempu votéza locitorii acelui orasii seu acelui comune.

§ 65. Allegerea se face la loculu de alegere, fia votarei inaintea unei seu mai multor delegatiuni.

Ordinea comunitatilor seu a partilor urbane, si delegatiunea, la care sunt impartite, trebuie sè se aduca la cunoștința prin publicatiuni ce se voru afinge inaintea localului de votare si la mai multe locuri in comune.

§ 66. Dece presiedintii seu notarii delegatiunei sunt impededat a veni, presiedintele electoralu suplinisce delegatiunea scrutinatorie din sirul substitutilor alesii de c'atra comisiunea centrala.

Dece alegatorii, cari propunu unu candidat de deputatu, n'au numit' barbati de incredere seu delegati comunei nu se infacișea la allegere, presiedintele electoralu substitut atunci pre altii in locul lor.

§. 67. Conducerea allegerei, sustinerea ordinei si tota dispusetiunile c'ate trebuie sè se iee spre acestu scopu, este lucrul si datorinti'a presiedintelui, densulu dispune de organele politice comandate pentru sustinerea ordinei si la casu de lipsa si de poterea armata.

Lucrul si datorinti'a presiedintelui de la delegatiunile scrutinatorie, este a aduná voturile allegatorilor ce suntu imparititi lor; a decide asupr'a exceptiunilor ce se potu face contr'a voturilor si a supraveghia sa se sustiena ordinea in localulu de votare allu delegatiunei si in impregiurul celu mai de aproape allu acestui-a; spre scopul acestu-a pote sè dispuna — raportandu indata la presiedintele electoralu si de poterea armata.

In casu de lipsa ei potu sa sistese votarea pre unu tempu; candu trebuie sè se incepe de nou votarea intr'o delegatiune, decide presiedintele electoralu si acestu-a are esclusisi dreptul sè intrerumpa allegerea si se raporteze despre acest'a la comisiunea centrala.

§. 68. Alegatorilor nu li este iertat a se infacișa la conscriere seu la alegere cu arme seu cu bâte.

§. 69. Presiedintele electoralu deschide actul de alegere la scaunulu cercului, in diu'a prefiga si la loculu hotarit, la 8 ore demineti'a.

§. 70. Fia-care alegatoriu din cerculu de alegere pote propune unu candidat de deputatu; acest'a candidatiune trebuie sè se predese in scrisu presiedintelui electoralu, care o pote primi la loculu si tempu ce-lu va determina elu si in diu'a ce premerge alegerei; atare candidatiune inse trebuie sè se substerne presiedintelui electoralu celu multu cu o diumatate de ora inainte de a se deschide alegerea.

Totu intr'unu tempu cu acésta candidatiune trebuie sè se desemneze pentru fia-care candidat unu barbatu de inordere in fia-care delegatiune scrutinatorie; inca candidatioului pote sè desemneze pentru fia-care delegatiune si doi barbati de incredere.

La dorinti'a candidatioului trebuie sè i-se deseacei alegerei a deaverintia despre candidatiunea subternuta.

§. 71. Dece inse intr'o diumatate de ora dupa deschiderea allegerei s'a candidat unu individu, presiedintele electoralu dechira allegerea de inchisa si pre individualu respectivu de deputatu allessu la dieta.

Dece la tempulu seu s'au propusu mai multe persoane de candidati si 10 alegatori ceru votarea, presiedintele este indetoratu a dispune acésta si in acestu casu, votarea are sè se incépa, inaintea delegatiunei esmisise, demineti'a la 9 ore si sè se continue neintreruptu.

§. 72. Unu exemplariu autenticu din list'a electorală trebuie sè fia, cu occasiunea allegerei, in mănila delegatiunei scrutinatorie.

§. 73. La allegere numai acei-a au dreptul sè voteze, cari se afla in listele electorală si numai in acelui cercu, in care sunt inscrissi.

Nici unu dintre cei inscrissi in listele electorală nu i se poate denegă votarea.

§. 74. In localulu unde se votéza potu sè fia de facia numai delegatiunea scrutinatorie, barbatii de incredere, oficialulu administrativ si cancellistii renduiti langa notariu, afara de acesti-a, pre catu tempu votéza allegatorii unui orasii seu comune, membrii delegati din partea antistie comunitati respective si locitoriu din comuna desemnatu de barbatii de incredere ai candidatului si in urma allegatorii chiamati la votare.

§. 75. Comunele seu pările orasienesci sunt a se admitte la votare in ordinea statorita de comisiunea centrala, era alegatorii din comuna seu din o parte orasienesc separata, dupa cum votéza pentru unul seu altul candidat.

La comun'a d'antaiu decide prim sorti-

tura presedintele delegatiunei, că alegatorii căruiai candidatu sè vina mai antâiu la votare. comunele urmatöröre au pre rondu, cei ce votéza pentru unu candidat, antăctatea.

Acei alegatori cari nu se infacisică la votare, cind dupa ordinea statorita vine rondulu la comuna seu partea urbana a loru potu sè-si des votulu dupa cei-lalți alegatori.

§. 76. Allegerea se face publice si cu graiul. Comun'a seu partea urbana, de care se tiene votantulu, numele si votulu votantului se inscriu numai de cătu in col'la rubricata.

§. 77. Nu este iertatu a indreptă pre alegotoriu dandu-i directiune si svaluindu-lu că ce sè faca; numai presedintele delegatiunei scrutinatorie pote sè puna alegotoriului intrebări si acest'a, numai intre marginile chiamarei selle.

Pre celu ce gressiesce contr'a acestei reguli, presedintele lu prevoca la ordine, in casu de repetire lu-pote indepartă si-lu suplinesc, deca e de lipsa, prin altul.

Asupr'a intrebărilor ce se ivescu pre tempulu votisarei decide presedintele delegatiunei pre responsabilitatea sa ascul-tandu (mai antâiu) pre membrii din delegatiune.

§. 78. Nu e validu votulu, deca nu are sensu seu deca se pote interpretă in diverse moduri seu deca nu s'a datu unui-a dintre candidatii de deputatu.

Dece sub unu nume de familia se afia numai unu candidat, utunci nu se pote consideră de nevalidu votulu, pentru că nu s'a spusu bine seu nu s'a numitu de locu, precandu nici atunci, candu votulu se pote statorii fara nici o indoiala pentru unul din tre candidati.

§. 79. Dece in decurgerea allegerei se ivesci atari pedece, pentru cari allegerea nu se mai pote continua regulatu, atunci seu presedintele electoralu seu presedintele delegatiunei pote sè suspinda allegerea pre responsabilitatea sa, celu din urma inse numai pre langa insciintiare la momentu cătra presedintele electoralu.

§. 80. Dece votarea suspinsa nu se va poté continua nici chiaru dupa două ore, presedintele electoralu intrerumpere allegerea facandu despre acest'a insciintiare la commisiunea centrale.

Comisiunea centrale prefinge in intellissulu §. 57, din legea acest'a unu terminu nou.

§. 81. Dece in decursulu allegerei se retragu toti candidatii afară de unulu si arreta esprusu acest'a intentiune presedintelui electoralu respectivu, in persona seu intr'o dechiaratiune scrisa si subscrissa de man'a propria, atunci candidatul ce a romas fara rivali se dechiară de deputatu distal.

Retragerea candidatului trebuie se pe-tréca la protocolu.

§. 82. Dece nice unulu dintre candidati n'a intrunita majoritatea absoluta de voturi, atunci se face intre cei doi candidati, cari au capetatu relativu celle mai multe voturi, allegere noua, pentru care comisiunea centrale prefinge dupa §. 57, din acesta lege unu terminu nou.

De majoritatea absoluta a voturilor se considera numerulu care e mai mare decâtua diumatatea toturoru voturilor valide căte s'a datu, de si o parte a voturilor s'ar fi datu unui candidat care s'a retrazu intr'acea.

Dece doi candidati au capetatu unu numru egalu de voturi, seu dece unu candidat a repausatu pana la sosirea terminului nou, de assemene se face allegere noua.

Dece dintre doi candidati unulu se retrage intr'acea de la candidatura, candidatul remas fara concurrinte la sosirea nouilui terminu se dechiară de deputatu distal.

§. 83. Dupa ce fia-care comun'a a votat dupa ordinea statorita, si au votat seu s'a chiamatu sè voteze si acelle comune, cari nu s'a infacișatu la rondulu loru, prefinge presedintele electoralu unu terminu celu pu-cinu de una ora si nu mai multu de două ore, dupa a carui decurgere nu se mai pote primi nice o votare mai departe.

Presedintele delegatiunei inchiaia list'a votarei, subscrive impreuna cu notariulu trei copie de pre accessa, precum si protocolulu de-

spre decurgerea votarei si le predă presedintelui electoralu.

§. 84. Presedintele electoralu, membrii delegatiunei scrutinatorie si barbatii de incredere ai candidatiloru, deca in cerculu, in care sunt delegati, au dreptulu de alegere, potu sè voteze inaintea ori carei delegatiuni si dupa ce a trecutu or'a de inchidere prescripta in intellissulu §. 83.

§. 85. Fia-care delegatiune scrutinatorie porta despre decurgerea votarei unu protocollu.

In acestu protocollu trebuie se inseamne.

a) numele membrilor din delegatiunea scrutinatorie si a barbatilor de incredere ai candidatilor;

b) incepertulu votarei si resultatulu finalu inaintea delegatiunei;

c) decisiunile eventuale si dispusetiunile facute de presedintele in interesulu ordinei.

Despre voturile respuse trebuie se se porte o consegnare deosebita, care se allatura la protocollu.

§. 86. Dece votarea s'a inchiaiatu in sensu §. 83. inaintea toturoru delegatiunilor, presedintele electoralu comunica resultatulu votarei inaintea toturoru membrilor din delegatiune si dechiară pre celu ce a intrunitu majoritatea absoluta a voturilor valide insennate, de deputatu distal.

§. 87. Despre decurgerea intréga a allegerei trebuie se duca unu protocollu, in care se inseamne:

a) numele cercului electoralu;

b) locul si tempulu allegerei;

c) numele candidatilor de deputati;

d) numele propunetorilor si a barbatilor de incredere desemnati de ei seu de presedinte, datulu dechiaratiunei si tempulu sub-sternerei ei;

e) retragerea eventuale a candidatului seu a candidatilor;

f) dece sa facetu votarea, tempulu inceperei si resultatulu votarei;

g) or'a de inchidere, prescripta de presedintele;

h) decisiunile si dispusetiunile presedintelui facute in interesulu ordinei.

In protocollu nu poté ave locu vre-unu protestu seu ori care alta observatiune. Protocollulu se subscrive de presedintele si de notariulu de langa densulu.

§. 88. Atatu protocolulu generalu cătu si protocolulu delegatiunilor scrutinatorie si coltele rubricate de votare trebuie se compuna in limb'a officiale a statului, in trei exemplarie, dintre cari unulu se dà seu i se tramite cu recepsta numai decatul deputatului alesu; celalalte două exemplarie trebuie se se tramita comisiunei centrale, care depune unu exemplariu dintre acestea in archivulu jurisdictiunei seu orasului si pre cellalaltu lu tramite ministrului de interne.

Protocolulu servesce deputatului alossu de mandatu.

Atatu formularie pentru protocole, cătu si coltele rubricate de votare se tramitu respectivelor deregatorie in numeru de ajunsu de cătra ministrului de interne.

§. 89. Asupr'a validitatii alegorilor ata-cate cu petitiune, decide Curi'a.

Regulele formalii si materialii, dupa cari are sè purcăda Curi'a in acesta sfera de activitate a ei le statoresce o lega speciale.

Pana la crearea acestei legi asupr'a vali-ditatii alegorilor decide camer'a deputa-tiloru.

VARIETATI.

(Figulus figulum edit.) Dl. Titu Vesp. Gheaj'a preutu la instit. de correct. d'in Gherla si autoru de predice beser. polimisea in „Tel. Rom.“ cu Dl. Ioane Papiu assemene preutu in instit. de correct. d'in Gherla si assemene autoru de predice bes. dar unulu preutu gr. cat. de si amendoi romani si buni romani, inse differint'a conf. este materia de ajunsu a incinge certa de lana caprina. Dl. Gheaj'a admonisse precomperitorii gr. or. că se se feresca bine de predicele collegului seu, pentru că sunt molipsite cu sentintie de alle Stului Augustinu, etc. Dl. Gheaj'a, care dice că v'a aperă voi-nicese „genuinitatea“ creditiei, uita că

sunt multi sti parinti communi ambelor beseric, alle caror scripte sunt adeverate margaritarie pentru crestini fara osebire de confessiune; seu dora, dsa purcede in urmele professorului Viennezu, care, in prelectiune publica, nu se afissee a-si arretă ur'a in contr'a Grecilor, dicundu „Sanctus Basilius, domini mei, magnus sanctus est et dum ego illius scripta lego ac si in coelis versar, sed denique graecus et graeci omnes nequam sunt.“ Au dora dl. Gheaj'a se teme de concurrinctia? Se n'aveti frica, cuviosi parinti, că-ci dieu, mi-se pare, că veti strigă eu Herscu boccegiulu „Nu ve imbulditi mă că ve dau la toti.“ Ba, inca va re-mană si de prisosu pentru piperiulu bacanilor. (Ceremu scusele noastre „Gurei Satului“, „Priculicovicului“ si juncanului „Coconasiu rosu“ cu toti puii sei, că ne bagărămu lingur'a in olla dumnealor, in care se ferbe numai mamalig'a cea mare a politicei sublime, fara că se tornă din candu in candu preste ea si căto o litra de chisilitia de teritie, seu more de vîrdă.) Borsiu.

(Ser'a de annulu nou in B.-Pesta) Diu'a de annulu nou fiindu totodata si dî de serbatore a Stui Marele Vasiliu, societate alessa d'in fruntasii micci colonie romane d'aici se intrunira, — că in toti anni, candu vre unu accidentu sinistru nu-i impideca, — la ospital'a casa a Dui Presed. de senatu la Curi'a reg. Vasiliu Baronu de Popu, spre a esprime stim'a si iubirea loru acestui eminente barbatu allu natuinei si amabilei selle familie, care escelle prin virtuti nationali, familiari si sociali. — Petrece-reau fostu forte animata, cina' preserata nu numai cu bucate si vinuri bune ci si cu toaste alesse. Dupa mesa dantui si alte jocuri, pana la 12 ore, candu Dl. bar. Popu saluta annulu nou, dorindu natuinei prosperare si ospetilor sei fericire. Societatea se desparti cătra 1 ora dupa mediuul noptii. — Assemene societate alessa se intruni Jou ser'a (14. Jan.) la cas'a Dui septenviru Gavr. Mihali unde inca petrecerea fu impreunata cu dantiu.

(Bani de argintu Serbesci) Serbi'a nu are inca monet'a sa propria, — a fara de banii de arama, ce sunt de mai multu timpu in cursu, — acum guvernul Serbiei face a se bate bani de argintu serbesci in fabric'a monetaria de la Vienn'a.

Sciri mai noi si electrice.

Páris, 17. Ian. Guvernul ammenintia cu aspre pedepse diuariile „Gaulois“ si „Figaró“ de nu voru curmá attacurile loru in contr'a Adunarii natuionale si a personei lui Mac-Mahon.

„Monitorul“ dice: Dece septennatulu originale seu republica septennale va cadé, atunci Adunarea natuionale si-au terminat potestatea sa de constituire.

Madridu, 17. Ian. Regele au contrasemnatu decretetele relativu la regularea cuponelor ajunse la scadentia a detoriei externe si la regularea starei financiarie a clerului. Regele dechiară că respectezi clerulu, lu va sprigni, doresce inse resolutu a sustiné libertatea cultelor in Ispania asiá precum subsiste ea in tierrele civilisate alle Europei. Regele espresse totodata dorint'a ca generalii să nu se mai occupe de politica. Astădi consiliulu ministrilor va decide a supr'a listei civile a regelui, care, dupa dorint'a regelui, are sè fia modesta. — Numerose persone de insemetnate politica d'in partit'a radicali să nu se mai occupe de politica. Astădi consiliulu ministrilor va decide a supr'a listei civile a regelui, care, dupa dorint'a regelui, are sè fia modesta. — Numerose persone de insemetnate politica d'in partit'a radicali si alte fractiuni se allaturara guvernului. — Representantele Russiei si alti diplomiati, salutara pre regele in numele suveranilor sei.

Vienn'a, 18 Ian. Dupa una scire d'in Trieste a diuariului „Press'a“ conflictulu turco-muntegrinu ie că caracteru ammenintatoriu. Consulul Germaniei de la Ragusa'sa primi ordinul telegrafic d'a merge la Cetini'a in Muntenegru. In siedint'a de astădi a secupscinei d'in Cetini'a va urmă decisiunea. — Guvernul Italiiei la rogarea unei deputatiuni d'in Trieste permisse era importarea pelliloru de vite si de carne sarata d'in Austria in Italia.

Vienn'a, 18. Ian. Diuariul „Tag-

blatt“ i se scrie d'in London: „Cercu-riile diplomaticice se sentiesc viu intrigu-ate prin imprumutul contractatuitre es-imperatess'a Eugenii si ffiul ei de una parte, si intre banchieri an-glezesci de alta parte. Imprumutul este in summa de 3 1/2 pundi (35 mill. franci.) Obligatiunile suna pre numele principelui Napoleon (Lulu). Imprumu-tul s'a realizat sub garantia morală a reginei Victori'a. Factorul au fostu agintele finanziarii allu principelui de Wales.

Fuld'a, 18 Ian. Seminariul teologicu d'aici fu asta-di inchisul prin ordinulu se-natului provinciale.

Paris, 18 Ian. La alegera mai angusta a departamentalui Pireneilor Bunaparti-stulu Cazeaux capătă 29,630 voturi, Septen-nalistulu Alicot 23,026, vot. numai resulta-tul votarii d'in două comunitati mai lip-sesce.

Rom'u, 18 Ian. Pap'a primi deputatiu-ne germana; abatele Waal ceti adresa omagiala in care se dice: nemicu nu poté dețurnă Germania catolica de către sca-nul papale. Pontificale laudă credint'a loru si disse că se roga pentru catolici persecu-tati si pentru persecutorii loru.

Constantinopole, 18. Jan. Represen-tantii Austriei, Germaniei, Russiei si Angliei colfucra in intellegere că se indemnă Porta la resolutiuni prin cari affacerea de la Podgoriti'a se des-brace de caracterul ammenintiatoriu ce se pare a luă. In Cetini'a domnesce mare agitatiune.

Inconveniente postale. Dui Alea. Badescu, parochu rom. — fiindu prenumeratu de la incepertulu annului, — i s'a tramsis diuariul si in Sem. II. că si in cellu d'antâiu, totu sub adresa a neschimbata, per Kolozsvár, Széplak in Sz-Almás, si acest'a au urmat regulatul fara că se se facutu vre una reclama-tiune d'in partea officiului postale, pana in lunele ultime alle annului, candu de odata vedemă că acu-si unu nr, acusi altul se re-torna cu observatiunea „Posta“ va se dica, se cere dora mai apriatu ultim'a posta, său ce? Scimă că se affla mai multe locuri cu numele Széplak si chiaru Almás este unulu száz si si-tulu száz Almás, dar bine, dupa unu annu de dille numai acum vine cutare domnou offiale de la cutare officiu postale (pare-ni se d'in Elisabetopole, cutare Sebe István) si intrebă, unu annu de dille unde au spedituit diuariul? Am dorit să scimă, că-ci lucrul ni-se pare prea euriu si pocit. — Assemenea si officiul postale d'in Suciv'a, returnandu numai in lun'a Decembrie, căti-va nri spedituit la adres-a „Societati literarie a junimei rom.“ ob-serva pre adresa „dieser Verein existirt nicht mehr“ ni-se pune intrebarea: ore numai acum au incetatu d'a essiste acea societate? Seu deca intru adeveru nu mai essisto, officiul postale porta superinspectiunea acellei societati? Asceptăm la murire d'in ambele locuri că se ne scimă orientă. Red.

Burs'a de Vienn'a, 15 Jan. 1875

Metalice 5%	69.55
Imprumutul nat. 5%	74.60
Sorti din 1860	112.44
Actiunile bancii	995.—
Actiunile instit. de creditu	233.25
Obligatiuni rurale ung.	72.34
" Temisiane	77.—
" Transilvane	75.60
" Croato-slav.	80.—
Londonu	110.35
Argintu	104.80
Galbenu	5.24
Napoleond'or.	8.88

ALESSANDRU ROMANU

Propriet. edit. si red. respundiet.

Documinte la istori'a revolutiunii ungur. din an. 1848/9.

Correspondintie relative la luptele Romanilor d'in Transilvania cu Ungurii.

Promissem mai demultu Onorabililor mei cetitor, că voi publica nesecu documinte relative la lupt'a de la an. 1848/9, intre Magiari si Romanii d'in Transilvania, acum veniu a plini acea promisiune, care se amenasse d'in cauza, că cu occasiunea mutarii locuitiei documintele aceste se mestecasse cu cartile d'in biblioteca si cu alle Redactiunei si nu le potui gasi pana in lun'a lui Iuliu, candu eram in ajunulu plecarii la sessiunea soc. acad.

Le promissem amicului meu A. P. I. sciindu că se occupa de istori'a aceloru timpuri pururea memorabili, si, de una parte acest'a m'a retinutu de

nu le am datu mai nainte publicitatii, éra de alta parte, că insu-mi aveam cugetul d'a compilá una istoriora a revolutiunii ung. de la 1848/9 dupa insemnarile ce — mi-le facussem inca de pre atunci, — dar si osebitate occupatiuni, cari me distrajeau in mai multe lături si acceptarea, că vre unulu d'intre barbatii nostri, cari luasse parte activa in luptele de la 1848/9, va scrie si publica istori'a aceloru lupte, au fostu mai alessu caus'a, că am intardisat cu publicarea acestoru correspondintie.

Le publicu acum si credu că elle n'au perduto nemica d'in interesul loru, on. Cetitori voru judecă: ore dupa

26 anni plinf de invetiatura, schimba-t'au Magiarii politic'a loru facia de Romani? si că noi tiemenu ore la politica'martirilor nostri? Invetiat'am noi a-i urmă? Disciplinetu-ne-am spre a opera solidari? Cu unu cuventu progressat'au caus'a romana, său că au regressatu de atunci in coce? Si că de au regressatu, ce este caus'a regressului? etc.

Acesta correspondintie sunt menite a reversa lumina a supr'a missiunei lui I. Dragosiu, a supr'a operatiunilor lui Hatvani si a ilesni deslegarea enigmei: Pusu-s'au cursa Romanilor prin missiunea lui Dragosiu? său că dorint'a de pacificatiune a guvernului revolu-tu si cu care traindu suntemu gata

strof'a de la Abrudu este a se atribui numai neghiobiet lui Hatvani.

Acesta si assemene cestioni ceru deslegare spre a se lamuri adeverulu istoricu palmitu de cătra cei multi scriitori magiari si straini, cari tratandu istori'a revolutiunii ung. s'au ocupat si de luptele Romanilor cu Magiarii.

Reمانe ca sè spunu genesea acestoru correspondintie si intemplarea prin care eu am devenit u possessiunea loru. Acest'a va fi obiectul unei scrierii speciale, care va cuprinde mai multe detaliuri relative la luptele Romanilor in genere si celor d'in mun-tii appuseni in specie.

Alessandru Romanu.

I. Domnului Prefectu Avramu Iancu.
Libertate, Ecualetate Fratietate!

Fratilor Romani!

Ascultat cuvintele processe d'in adancul suflatului unui Unguru care ve iubesc cu sinceritate, si vi voiesce binele d'in anima.

Romanii si Magiarii, că doue eleminte isolate intre atate milioane de slavi, au neaperata trebuința de cea mai intima frati-teate, că ce astă li va fi assecurata esistint'a, deci vendarioru allu natu-nii salte si fia-carele sămena imparechiari, ura si aduce versare de sangue intre aceste doue natu-nii sorori.

Rescolarea vostra s'au intemplatu prin sumutiarea blastematei politece austriace, ce fu croita pentru a ne debilita, a ni apropiat peritiunea. Acestu-a e unu lucru ce nu se poate face nefacutu, inse indreptarea lui aterna de la voi Romanilor, de veti arretă că d'in voi nu a perit inca nobilul suffletu allu vechilor Romani, strabunilor vostru, neci a degenerat acelui sangue intru atat'a, ca sè nu mai trassara in venele vostre la santele numiri de patria si natu-nalitate.

Deci rog-ve in numele natu-nii melle, ca armele, cari le redicarati in contr'a nostra, sè le depuneti, au mai bine sè le intorceti in contr'a inimicilor communi; precepeti acelui spiretu de carele si petrunsa si insufletita acum Europa tota, sè avemu acei-a-si amici si acei-a-si inimici, si ca frati imbracisandu-ne sè gustam dulceti'a libertatei.

Natiunea magiara vi offre generositate inca odata si mai pre urma, intorcandu-ve, ve ascéptă drepturi, iubire, si ertarea patriei pentru ratecirile politece, éra d'in contra storpire, depurare prin focu si ferru, — deci alegeti binele de reu, si nu ve arruncati in adancoul celu intunecat allu peritiunii, că apoi sè portati blas-temulu stranepotiloru.

Pre scurtu ve provocai, inse credu, că acei-a, cari intru adeveru dorescu fericirea natu-nii vostre si intellege pre deplinu spiritul libertati, — cu unu cuventu: Cei ce au in ceriu unu Domnedieu si pre pa-mentu una patria, sè nu pricépa cuvintele melle nu credu, nu e cu potintia.

Datu in Vaskóh 21 Juniu, 1849.

*Iosifu Simonffy, m. pr.
Commandatoru de Brigada.*

II. Domnului comendatoriu de Brigada Iosifu Simonffy.

Libertate, Ecualetate Fratietate!

Fratilor Magiari!

Ascultat cuvintele purcesse d'in adancul suflatului unui Romanu sinceru.

Acesta sante principie ne desceptara d'in adancimea in care ne appesara varvarii

sute de anni; pentru aceste am redicatu cereri la locurile cuvente; pentru aceste ca sè ni fia reconoscute am redicatu arme, ne am versatu sangele, si a ni-lu versá pentru libertate suntemu resoluti pana va mai curge sangue in venele noastre; deo-si pare-rea Europa, judece poporele civilisate, noi ne luptam pentru libertatea nostra cea cea opresa de a secolelor nedereptate.

Fratilor, Crèdeneti (sic) nouo, că noi prea luminat vedem si prea solide credem, că in aceste doue patrie sorori Magiarulu de esistintia si viitoru nu poti vorbi fara de Romanu, nece Romanulu fara de Magiaru. Credem si prea luminat vedem, că preste noi si voi adi-mane voiesce sè dec man'a unu elementu gigantecu, care in scurtu tempu ne va innecă, si nu voru remané decat' urmele esistintiei noastre.

Ambe partie vedem, că peretele nu ammenintia inca de aprope, si totu-si nu potem intellege, nu scimu d'in ce cause pism'a său dora superbi'a si-mai invertesce sabi'a intre noi si voi, că nici in agonie sè nu potem vorbi de aprope.

Noi cu dorere privim la scen'a care s'a intemplatu in asta patria, si in care si noi am fostu siliti a luá cea mai mare parte; sè credeti inse domniloru, că rescolare nostra nu s'au intemplatu prin amagirea Austriei (dupa cum D. vostra reu senteti informati), ci pre noi ne au rescolat Nerescunoscerea nationalitatii politece, tirannie si varvariele feudalilor si aristocratilor Transilvani magiari, cari poporul in asta epoca nu le a mai potutu suf-feri, si de cari intelleghint'a s'a scarbitu cu totulu; — am fostu siliti a redicá arme, a le portá in contr'a acellui-a, care mai de aprope ne tirannesce, si se vede a ni appesá esistint'a politica, despre ce ve va certificá istori'a, imputandu crim'a cui va fi dreptu.

Ne provocasi frate, in numele natu-nii magiare: sè depunetu armele, mà se le redicámu a supr'a tiranilor si asupratori-lor communi. Crede-ni frate, că cu cea mai mar' sfasiare a inimiei trebuie se marturisim, că noi pana acum armele pre direptulu le am intrebuintat in contr'a appesatorilor nostri, inse prin acesta marturisire nu voim a deonesta caracterulu intrege natu-nii magiare, nu, de acest'a feresca Domnedieul volorelor! Ci voim a ve desceptá pre voi, si a vi arretá că intre voi e vermele ce vi rode radecin'a si vi sapa fundamental unui viitoru, care vi-lu poteti promite eternu; in senatulu vostru s'a vîritu resbunarea intrupata, si cu sic'a Clodiana sub vestimentu si-dissipa veni-nulu seu, că sè nu vi poteti apropiá sim-pati'a unui popor de la natura compactu spre a nu se potè nemici in momentu, dar' neci in tempu — ca sè nu vi poteti insusi sincer'a amicitia a unui popor d'in se-cle virtuosu dupa cum fati potutu vedé si cu man'a lipsita de arme, si dupa cum vi-lu voru mai arretá vous timpurile celle critice cari ne ammenintia in viitoru.

Fratilor, spiritul de carele e petrun-sa si insufletita Europa, cu unu fulgeru mai elasticu strabut la suflletul nostru decat' la alu ori carei alte natu-ni, care a mai vediutu pana acum radiele libertati. Libertate, Ecualetate Fratietate, aceste prin-cipie sunt devisa nostra, aceste tesau-rulu, si cellu mai santu obiectu, pentru carele si cu care traindu suntemu gata a da man'a cu cei mai nedumeriti dusmani ai nostri si a li promite cellu mai sinceru ajutoriu ce se pota accepta de la vre unu popor Europeanu, éra de aceste prin-cipia lipsiti, cu cea mai barbatesea serio-sitate suntemu resoluti d'intru inceputu a ni baltui sangele pana la cellu d'in urma Romanu. Inse aceste principia le pretindem pr temeiul essintintiei poporelor si nu cu man'a indestullati vediudu, depicts au-vre in modu a misori privat, deci audien-du-li numai sonulu loru cellu dulce pre la urechielu nostre ca unu echo fara de sentire.

Voi ne ambiati cu marinimitatea natu-nii vostre, ne provocati la intorcere, promi-tiendu-ni drepturi si ertarea peccatelor politice (atatu-a inca nu ne pututu, ma nici ne vomu poté convinge, că peccatulu politico ne ar ingreuiá vreodata) era d'in contra de nu vomu vre, său mai bine dicundu, de nu ne vomu convinge — estir-patiune prin focu si ferru (focul si ferru-lui cu mediuloci omogene li vomu passi contr'a).

Noi, Fratilor! intr'atatu-a suntemu de sinceri, incat' tote promisiunile vostre private vi-le credem, inse dorere! cam tar-diun sunt estfelu de promisiuni cătra noi indereptate, dupa ce cerendu-le nu le am castigatu, cercandu-le nu le am potutu affla, dupa ce ne-am insellat, dupa ce preutime si partea intelleghint'a s'a debilitatu nu prin arme, dupe cum cerea legile unui res-bellu umanu, ci prin furor; dupa ce in poropulu nostru au appusu spiritul amicitelui cătra voi, si s'a inoubatuna aversatiune in contra-ve, intru cătu elu fara de amagiarea cui-va, mai voiesce a accepta sabi'a ori carui tirannu d'in Europa de ajutoriu in contra vostra, cu cari firea ne au assiediatu intr'una patria, ca impreuna se assu-dam cultivandu-si impreuna se gustam dulceti'a fructurilor ei; dorere! că voi, cari cu passi giganteci credeti că stati in anteua nostra in cultura, aceste nu le ati prevediutu, si in locu de a vi castiga amici sinceri cu mediuloci blonde si dulci, ati rapiti in drept'a vostra sabi'a terroristica Neroniana si ati luatu modulu pertractarii infernului Caligul'a. Totu-si vi spunem cu cea mai umana sinceritate, că nu ar' fi tardiu a ne castigá de amici, daca ati pipai una data callea prin care se pote, daca ati documentat una data in fapta marinimitatea despre carea atatu-a vi place a predicá; inse noi spu-nendu adeverulu limpede, ne cam temem a vi crede Domnieloru vostre, de ora ce practice ne am insellat. — Credintu-au bravii nostri barbati Buteanu si Dobra si ca-

diura victime ascutisului terroristicu. Cu adeveratu ati potè voi aici a innodá escu-satiunea, că au cadiutu de furi'a soldatilor, său că neghiobi'a lui Hatvani casiu-nă acest'a, inse asta escusatiune e vana si fora de temei, de ora ce nu Hatvani ne insiella pre noi, ci acellu-a intru care voi v'ati odih-nitu, cui voi cu credientul deplin i-at locutu fericirea vostra in mana, ca sè o assiedie pre viitoru, acellu-a! care e capulu vostru si presiedintele tierrei unguresci, acellu-a, acellu-a vedi, ne insiella pre noi, si — acellu-a e Ludovicu Kossuth, dupa cum poteti vedé d'in acusele aici / si e diametro oppumnantele lui doua scriitori semnate cu literale A/ si B/, cari au inca de a trece si printr'unu essamine critico Europeanu; acum ore nu cu direptu am poté strigá cu postul: „Açice-

A/. Cunoscuta scriorre a a lui Ludovicu Kossuth cătra deputatulu Ioanne Dragosiu, prin care Kossuth in casu de pacificatiune promite amnestia toturor a fara de Siaguna; — stipuleaza „salvu conductu“ pentru cei ce ar dorii să merga in persona sa intellege cu guvernulu revolutionariu; (in contr'a acestui salvu conductu Hatvani, dupa batal'a ce mancasse la Abrudu, spen-diură pre Buteanu la Iosasiellu, cu tote că acestu-a mersesse de buna voia la d'insulă dechiarandu-i că vre se merge la Kossuth) infinitarea de batalione romanesci, etc. — Acestu documentu l'am vediutu (pare-mi-se litografiat) nu sciu de se mai gasesce uude-va. Publicarea lui ar fi de mare inter-ressu peaturi istori'a acelui timpu.

B/. Ordinu datu de Kossuth lui Hatvani ca sè intre in Abrudu, afflatu intre sarcinile (bagajele) lui Hatvani, cari ca-diusse in man'a lui A. Iancu, dupa batal'a de la Abrudu. Colonelulu Ios. Simonffy nu mi-a arretata acusele, prin urmare nu am potutu vedé acesta scriorre, esistint'a ei se confirma inse prin acella passu d'in scriorre lui Kossuth (Nr. III.) unde d'in-sulă vorbesce despre armistitul cerutu de Dragosiu pre cătu timpu va durá pacificatiunea, refusatu inse de Kossuth, precum insu-si marturiscesc, — L. Kossuth este inca in vistia si credu, că venindu-i aceste la cunoscinta, va spune adeverula daca au datu armistitul pentru timpul pacificatiunei, precum afirmă Dragosiu săn că refu-sandu-lu, Dragosiu s'au jocatu cu capulu seu. — Colonelulu Simonffy mi-dicese, că că procedură n'au fostu correcta, pentru că de si Kossuth nu se inviose la armistit, trebuia a se padri regulile cuvintiei, do nu legile internationale, ca sè nu se faca acte de ostilitate precat' timpu au duratut pertrata-tarile de pacificatiune. — Dupa terminarea revolutiunei, petrecandu eu trei sepmene intre manti appuseni, am auditu recitandu-se cuprinsulu ordinu lui Kossuth date lui Hatvani, cam in urmatorii termini „Cu totu că Ioanne Dragosiu deputat in diet'a tierrei trateza a supr'a pacificatiunei, Dta primindu acesta ordine pune in miscare numai decat' ostirea dtalle, intra in Abrudu si pune man'a pre corifei, éra pre cei ce voru sè cera amnistia, tramitte-mi-i la Debretienu.“ — Am auditu totodata, că acesta ordine, d'impreuna cu mai multe documinte relative la istori'a revolutiunei de la 1848-9, s'arfi tramsu Dlui Ales. P. I.

nunc Danaum insidias et criminis ab uno disce omnes? inse noi nu voimu sè facemus saltu in conchiderile nostre, ci mai dorim sè ne convingemus d'in contra, ce éra-si de la voi aterna.

Pre scurtu voimu éra a vi mai spune si eschiamàmu: de aveti in Ceriu unu Domnedieu si pre pamentu una patria, luati alte medialoce de a tratá cu noi, convingetive deplinu, cù intre noi si voi armele neci o data nu potu decide, — insa nu intardiatu, ca sè nu se imprimésea intru voi cuvintele scripturei „Intrá-va mirele si voi nu veti ave unu de lemn in candidatele vostre.“

Datu in Camponi 15/27 Iuniu 1849.

*Avramu Iancu, m. p.
prefectu.*

III. Deputatului dietale Ioanne Gozmanu.

Tratamentulu de pace intre noi si ablegatulu Dragosiu, intrarea lui Hatvani si alte insiellatiuni, ca atâta plage fatală in analise ni sunt cunoscute si inca dupo assioma re-cunoscute.

„Una manus alteram lavat“ adeca: Dragosiu fù orbu instrumentu, ca Hatvani fàra

care adunasse multu materialu spre a continua istoria Rloru si a scrie istoria acestei revolutiuni memorabile. Eu me miru forte, cum s'au potutu intempla, cù unu documentu de atâta importantia, cum este pretinsa ordinatiune a lui Kossuth, catra Hatvani, au potutu sè remana atâta timpu ne-publicat. A. R.

IV. Guvernatorialu tierrei

Dlui Josifu Simonffy Colonellu.

Pest'a, 5. iuliu 1849.

Cu consensulu consiliului ministeriale, Ti-respunda la correspondintele dtale portate, pentru impaciuirea insurrectionei romane, cu capulu insurrectionei Avramu Iancu.

Totu omulu pote sci, cù eu — parentu-mi réu din anima de appesarea, in care poporulu de limb'a romanescu allu patriei melle a sufferit in decursu de secle — m'am luptat in tota viet'a mea, in intellegera cu amicii miei de principie politice, pentru estinderea dreptului commune, a libertatii commune si asup'a loru.

Me provocu la Ddieu si la publicitate, cù in diu'ta ce s'a tienutu continut de la inceputulu lui Juniu a tr., cù deputatu, cù ministru, cù presiedinte allu guvernului, am partenu, spriginitu si promovat, totdeun'a si cu tota occasiunea, dreptole dorintie, compatibile cu unitatea statului, alle fia cárui cetatianu allu patriei, de ori care limba si religiune.

Inse o parere n'am potutu s'o intellegeru nici odata: cù adeca *intr'o tierra* sè pota essiste deosebite nationalitati politice.

Credu si marturisescu, cù limb'a si religiunea sè nu faca neci o deosebire in essercituilu drepturilor politice.

Credu si marturisescu si aceea, cù tota poporatiunea nu numai sè se pota servì liberu de limb'a sa in viet'a privata, in beseric'a, in scoiele si'n communitatea sa, ci si cù sè pota pretinde ajutoriulu statului pentru desvoltarea limbii sale, in interesulu civilisatiunei.

Inse, cù *intr'o tierra* sè pota fi mai multe limbi diplomatic, daca acea tierra vre sè fia unu corpu si nu imprimitu in cantone suverane, de osebite, — acésta n'o potu intelleger.

Cu deosebire, n'o potu intelleger acolo, unde rojurile de poporu de deosebita limbii nu locuiesc pre territorie deosebite, arrondiate, ci mestecate unele cu altele.

Asomenei tierra nu se pota nici im-parti nici guverna dupa limbe, de nu cumva voimu s'o duminicamu.

Cui i-ar' veni in minte a pretinde deosebita nationalitate politica pentru marele numera do Ciangài maghiari, cari locuiesc in mic'a Moldova? Nimenui, pentru a acésta ar' fi dismembrarea Moldovei.

Asiè este acésta si in Ungaria, nationalitate politica nu se pota imaginá, numai pre basea unui territoriu arrondat, una

de pericolu sè pota intrá la noi, si intrebuintatu si de Camarill'a vostra, dupa cum se adoveresce si d'in secretele ce nu mai potura cerculá sub sigille.

Suntemu convinsi si despre intristatiunea presiedintelui Ungariei Ludovicu Kossuth, dar' ni e dorere de unu asiá barbatu care-si causa intristarii contradicandu-si sie-si, nu e constante in propusuri, promisiunile celle mai fundamentali de adi, manu sunt revocate si nemicite prin alte decrete ale Domniei sale. Noi credem cù prim provedinti'a divina suntemu mantuiti de a nu fi noi caus'a principale a cotropirei na-tiunii nostre, candu in septemanele trecute incepuràmu a tratá seriosu cu domni'a lui, dar' prin acésta ne facura mai attenti pre viitoru.

Domni'a lui, in ante de a luá in direct'a sceptrulu fericitoriu de popore, trebuia sè alerge la esemplile celor mai constanti barbati d'in veacuri, cari au facutu, ce avâa de a face domni'a lui.

Éra domnielor vostre vi multumimusi nu ve rogàmu sè céreti pena (pedepsa) lui Hatvani, cù cu ce i-am fostu detori i-am datu, nemic'a remanendu-ne de a mai pre-tinde. Éra de mai aveti domni'a vostra cu ellu, rogati-ve, cù traiulu vietiei sè-i fia cù a imperatorilor vecchi resariteni, si servitorulu neincetatu sè-lu intrebe despre fapt'a din Abrudu,

Domnielor vostre ca unor organa a corpului romanu — cari ni totu arruncati cù suntemu orbe instruminte a Camarillei

IV. Az ország kormányzója

Simonffy József alezredes urnak.

Pest, juliust 5-ikén 1849.

Önnek, az oláh lázadás kibékítése iránt Avramu Iancu lázadási fönökkel váltott levelezésére a ministeri tanács hozzájárultával válaszolom:

Hogy én szivemből sajnálva azon elnyomatást, melyben hazámnan román ajku népe századokon át szemedett, nyelvük, körökönámmal egyetérzéleg a kozmopolita, közös szabadságának reájok is kiterjesztésekért egész életemen át küzdöttem, tudhatja mindenki.

Hogy a tavaly junius elején megkezdt s folvást tartó országgyűlésen mint követ, mint miniszter, mint kormányelnök minden honlakosnak bármínyelvű és vallassú legyen, az ország státusegységgel meggyezhető jogszervű kivánatait minden és minden alkalmmal pártoltam, támogattam; s gyámolítottam Istenre és a nyilvánosságra hivatkozom.

Egy nézetet azonban soha sem tudtam megérteni, azt hogy egy országban különböző politikai nemzetiségek létezhessenek.

Hogy nyelv és vallás semmi politikai jogok élvezetében különbséget ne tegyen, ez hitem és vallásom.

Hogy nyelv minden népség nemesak a magán életben, hanem egyházában, iskoláiban, községeben ne csak szabadon használhassa, hanem ennek a civilisatió érdekelében kifejlesztését a státustól igénybe vesesse, ezt is hiszem és vallom.

De hogy egy országban több diplomati-kai nyelv lehessen, ha azon ország egy test akar lenni, és nem külön souverain cantonokra feloszlani, ezt nem éíthetem.

Kivált nem érthetem ott, a hol a különböző nyelvű népfajok nem külön arrondirozott területeken, egymástól elválasztva, hanem vegyesen, és keverve laknak.

Ily országot nyelvük szerint sem fölösttaní, sem kormányozni nem lehet, haesak az országot eldarabolni nem akarjuk.

Kinek jutna eszébe a kis (!) Moldvában lakó nagyszámú (!!) csángó magyarok számára külön politikai nemzetiséget követelni? Senkinck, mert ez Moldvának dismembrációja volna.

Igy van ez Magyarországgal is; — politikai nemzetisége csak arrondirozott territorium alapján képzelhető egy országnak egys

— vi propunem si ve poftim a ni dos-legá aceste döa intrebári: Camarill'a (pre-cum vi place) ni asaccurá na-tiunalitatea inca atunci, candu fratii Magiari sbierá „Egy magyar nemzet, — egy magyar haza“ apoi despre Romanu, nu li placeá a vorbí nei cù despre „Nép.“ Acumu judecati, ce erá mai consultu, a da man'a cu acei-a cari nu voiescu sè scia de tine? séu cu a-cellua care ti promise imprimirea cererei.

Domni'a vostra, ca ablegati la diet'a tierrei, ni scrieti cù veti fi mediulocitoru intru noi si diet'a m. numai sè vi s. ünemu: ce ne dore, si de ce avem trebuinta? Noi din partene cu cea mai adanca dorere am cestitu aceste sîre, candu domni'a vostra, cù representantii unei na-tiuni, nu sciti cari sunt dorerile ei, si spre a caror vindecare chiar diceti cù sunteti tramsi la acea dieta m.

Atâtua totu-si vi mai dechiarámu, cù na-tiuna ne a impoterit a-i apperá si cu arme nepodinti'a ei politica si na-tiunale, — noi recunoscutoriloru acestui adeveru suntemu amici, era adversariloru inimici, tienndu in lupt'a nostra de sante principiele omenirei.

Asià dar' despre dorintele na-tiunii si modalitatea tratamentului numai *intreg'a na-tiune r. are dreptulu si e in stare de a tratá cu intrég'a na-tiune magiara.*

Ce se tiene de armonia, noi nu numai cù voimu armonia cu tierr'a unguresca, ma aspiràmu dupa armonia toturor poporeloru civilisate d'in Europa. Te intrebàmu frate,

tierra numai unu territoriu pote ave, pre acestu territoriu potu fi ori côte limbe, ori côte religiuni, si daca vremu libertate, fia-si-ee care, fără deosebire de limba si religiune, trebuie sè fia egală in dreptu, in lege, in libertate; inse a impartil una tierra dupa limba, si a da fia côtei parti na-tiunaliitate politica deosebita pre territoriu deosebitu, insema a dumică acea tierra, adeca a o desfintiá.

Deci guvernulu tierrei nici odata nu-si pote dá inviorela la acea sinucidere a patriei nostre, cù din un'a si nedespartit'a tierra unguresca, sè creámu tierra deosebita: unguresca, totiesca, nemtiesca, sassesc, romanesca, russesc; si daca locuitori de limba romanescă ai tierrei n'o voiescu acésta, precum cu mintea intrega nici n'o potu voi, apoi trebuie sè marturisescă, cù si-ri-sipese sangeli fără de nici o causa cù instrumente orbe, rescolandu-se contr'a acelioru legi, cari li-au datu libertate commune si egale cu toti ceialalti locuitori.

Dar' pote inainte ochiloru loru se inverte in cetsia ideea federatiunei. Federatiune pote sè fia intre doue tiere deosebite. Tierr'a unguresca pote fi in federatiune cu Tierr'a Romanesca, cu Serbi'a etc. Inse tierr'a unguresca cu sine ins'a-si, adeca cu ceta-tienii locuitori in sinulu sîu, nu pote intrá in federatiune. Acésta e absurditate.

Legă commună, dreptă commună, libe-rtate commună, acésta o dă legea tierrei, acésta o recommenda fia cárui-a guvernulu tierrei. Mai multu decât acésta nu pote dá nimenui, pentru că, mai multu nimu-nu pote ave.

Acestu-a mi-a fostu credeul totdeun'a, acésta am dechiarat'o la tota occasiunea, acestu am dechiarat'o si nefericitului deputatu dietale Dragosiu, uccisul in modu barbaru de proprii sei consangeni — candu m'a intrebatur: cù ce sorte pote astepta poporu romanu rescolat, daca deponendum armele s'ar intorce la ascultare facia cu guvernulu si la fidelitate facia cu statulu magiaru?

Si de aceea me necasiesce intrig'a ma-litiosa a capului insurrectionei romane, ce stă in correspundinta cù dta, cum cutedia a me calumniá, cù si candu eu in ordinulu scriissu lui Hatvani asiu fi revocatu séu schimbătu concessiunile dechiarate in epistol'a scriissa lui Dragosiu, — acésta nu este adeverat.

Dragosiu, candu s'a inscintiatu mai antâiu la mine, cù doresce a incercá pre risi-culu propriu, potolirea rescolei romane, m'a recrute, cù — pana ce va tiené acesta staruntia a dinsului — sè concedu armi-tiui; eu la acésta am dechiaratu si atunei

ore cine au dovedit simpathia mai mare cătra Magiaru de cătu Romanulu Transilvanu? — Cetitu-atii unde-va in foile celle mai mucede alle istoriei, ca vre unu poporu sè fia lassatu in ostea sa pre dusmanu dandu-i voi'a de a vorbi cum va vre d'in-sulu, dupa cum facuramu noi cu Drago-siu? Mai avemu unu exemplu si mai mo-mentosu, irse lu retacemu pana la alta ocasiune.*

Domnule Gozmanu! ti-mai place a serie sè nu acceptâmu rescolarea intregei tierre a supra-ne, si sè nu fimu instruminte, inti-legendum libertatea comună.

Noi la punctul antâju ti-respondem cù „cu tota tier'a vomu tienè ataculu cătu se pote mai eroicesce, pana la non plus ultra, spre noi totu-si sperandu o cautare a poporeloru civilisate; inse domni'a vostra ar trebui sè ve desceptati d'in somnu si sè nu ve scolati a supra-ne, ci sè ve scolati a supr'a conservativiloru si aristocratiloru, cari nu voiescu libertatea practica intre na-tiunile Transilvane, ci si acum pre ariple superbiei sbara dupa o suprematia absurdă; asupr'a acestorua ve scolati, pre acestei bateti cu toagul gurei — cu condeiu — si cu sabia fisica i debellati, cù acestei sunt restornarea acestorua doa staturi, cari se lauda cu acelle-si popore si fruite.

Datu in Camponi, 15/27 Iuniu, 1849.

*Avramu Iancu m. p.
prefectu*

*) Se vorbiá cù assemene curs'a s'ar fi incercat a li pune Kemény Farkas. A. R.

territoriu lehet csak, e territoriul lehet akármenyi nyelv, akármenyi vallás, s ha szabadságot akarunk mindenkinet nyelv és vallás különbösgél nélküli egyenlönök kell lenni jogban, törvényben, szabadságban, de egy országot nyelv szerint felosztani, s mindenik résznek külön territoriumon külön politikai nemzetiséget adni annyit tesz, mint azon országot feldarabolni, azaz megszüntetni.

Hazánknak azon öngyilkolására téhát, hogy az egy és osztatlan Magyarországból külön magyar, tót, német, szász, román, szerb, orosz tartományokat alkossunk, az országkormánya soha reá nem állhat, de ha ezt az ország román ajku lakossással nem akarják, a mint jozanul nem akarhatják, ugy meg kell vallaniok, hogy ok nélküli vakeszkük gyanánt pazarolják véröket, fellázadván azon törvények ellen, melyeknek minden más lakosokkal közös és egyenlő szabadságot adtanak.

De nekik talán a foederatio eszméje forog homályosan szemei előtt. Foederatio két külön ország közt lehet, Magyarország lehet foederatioban Oláhorzsággal, Szerbiával, sat. De Magyarország maga-magával azaz a ke-beleben lakó polgárokkal, foederatioba nem léphet. Ez képtelenség.

Közös törvény, közös jog, közös szabadság, ezt ad az ország törvénye, ezt ajánlj a mindenkinet az országkormánya. Ennél többet senkinek nem adhat, mert többel senki sem birhat.

Ez volt örökké hitvallásom, ezt nyilatkoztattam ki minden alkalmal, ezt a saját vérei által barbár módon megyilkolt szerecséntelen Drágos országgyűlési követnek is, midőn kérdést tett hozzá: minő sorsra számithatna a fellázadt oláhajku nép, ha a fegyvert letéve a kormány iránti engedel-mességre, s a magyar Státus iránti hüségre visszatérne?

És azért bosszankodással visszem az önnel levelezésben álló oláh lázadási fönöknek azon raszvás armánykodását, miszerint azzal rágalmazzni, mintha én a Drágoshoz irott levelemben kinyilatkoztatot engedményeket a Hatvanihoz irott rendeletben vissza vontam vagy megmásítottam volna, ez nem igaz.

Drágos midőn legalább nálam jelenté magát a végett, hogy az oláh lázadásnak lecsilapítását saját merényletére megkíséríteni ohajta, arra kér fel, hogy még ezep ipar-kodása tart fegyverszünetet engednék, én erre már akkor is kinyilatkoztattam, hogy

că pentru assemenei experimentări nesigure, nu voiu dă armistitii nici odată, și nu voi concede să se impiedice operatiunile de resboiu, pentru că totdeună am sporiat la insurgentii romani, serbi și slovaci rescolati în contră patriei, a legei și a libertăței, că tota concesiunea de repausu, de care au cerut adeseori candu erau strimoratori, nu au întrebuitătă de cău pentru concentrarea poterilor lor și pentru atacuri neopinate; și armistitii nu dau nici pentru aceea, pentru că nu cunoște pre nimene alii căruia cuventul său oblegatiune ar' potă garantă, că insurgentii voru observă condițiile armistiului.

Si de aceea, la pertrătări nu me dimittu, pentru că eu nu cunoște altă alternativă, decătu său a puni (pedepsi) pre totu insurgentulu, său iertandu, pre bas'a legei commune, a-i recunoște de cetătieni egalu indreptatită.

Deci pertrătarea si darea de concesiuni mai mari său mai mice neci nu poate ave locu, pentru că eu neci mai multu neci mai putin decătu dreptulu commune si libertatea egale neci nu voiu promite neci nu voiu dă nimenui.

Dar' nu pote fi vorba de negoțiari neci pentru aceea, pentru că nu este si nu poate fi între romani sedisiosi nimene, care ar' potă assecură in numele altui-a decătu in allu său ori ce oblegatiune său ar' potă garantă, că cuventul său datu va fi primitu din partea massei inarmate.

Pentru aceea, deci, nici nu vreau să scu nice de negoțiari, nice de armistitie, ci totu ce vreau a assecură de dragulu pacii, precum am spus cu cuventul totdeună in publicu, asiā am declarat si lui Dragoșu său ori cui in scrisu, că cui i place, pre bas'a acestei declaratiuni, a depune arm'a, si a se'ntorce numai decătu la fidelitate cătra patria si ascultare facia cu lega, acelui-a i dau si amnestia pentru delictele politice, era care nu depune armele, in contră acelui-a va fi lupta, care pentru dinsii nu se va fini cu libertate, nice daca voru invinge neci daca voru fi invinsi.

Nefericitulu Dragoșu mergundu cu aceste-a in mediulocul rescolatilor, cari i-au multiemiu bunavointi cu assassinare era m'a recercat pentru armistitii, peotru espliatiunea amnestiei, pentru negotiatuni; la ce, că si mai inainte, si atău disulnii, cătu si lui Hatvanul li-am datu de scire, că eu nu me dimittu la negoțiari, armistitie si espliatiuni, si pentru procederea lui Dragoșu nu concedu că se se'impiedece operatiunile de resboiu.

Ce am dissu, am dissu, — care pre bas'a assecurarii melle va depune arm'a si va recurge dupa gratia, natiunea soi n'i grăbita, era care n'a face-o acăstă, veda ellu.

Este, deci, scornitura falsa si malitiosa, că eu m'asiu jocă cu propunerile melle, său că nu me asiu sfii a aruncă cuya cursa cu a elle-a; acăstă nu incapse cu onorea mea si a natiunei melle.

Prin urmare si acumu dicu, ce am dissu totdeună, ca am declarat lui Dragoșu in epistol'a ce i-am scrisu, aceea garantez si acumu sub conditiunea depunerei armelor, a pacii si a ascultarii; dar' aceasta gratia n'o estindu mai departe de 15 dille, socotite de asta-di, ci in casulu continuarei cerbicoze a sediunii, voiu tramite potere armata regulata si concentrata, acolo, unde p'an'acum din consideratiune cătra bietulu poporu amagitu am concessu a se intrebuintă numai ostiri mai mice.

Ne avendu daten'a a face secretu din cugetările melle inaintea nimenui, si pre dta te impoterescu prin acăstă, că s'e poti comunică acesta epistola a mea ori cu capii insurgențiui său cu ori cine altul si oblegamentulu celor cuprinse intr'ins'a luansecuru facia cu guvernulu tierrei si facia cu natiunea; ba, precum i-am scrisu si lui Dragoșu, asiā si pre dta te impoterescu, că, decum-va cine-va dintre insurgenți ar' voii să se'ntiellegă cu guvernulu in persona in privint'a ore căroru dețaiuri, acelui-a să-i poti assecură „salvus conductus,” si observarea acestei assecurari si garantezu pre onorea natiunei.

az ily bizonytalan kisérletek miatt fegyverzünetett adni soha nem fogok, s a hadimunkálatakat meg akasztan nem engedem, mert a haza, törvény és szabadság ellen fellázadt román, szerb és tót pártütőknél mindig azt tapasztaltam, hogy minden idő pihenései engedély, melyet midén szoritva voltak, gyakran kértek, csak erejük öszpontosítására, véletlen megrohanásra használták; és fegyvernyugvást nem adok azért is, mert nem ismerek senkit kinek szava, vagy kötelezettsége a fegyvernyugvási feltételeknek, a pártütők részéről megtartását garantrozhatná.

És azért alkudozásokba nem bocsátokozom, mert én más alternativát nem ismerek, mint vagy bünteni minden partütöt, vagy megbocsátva a közös törvény alapján, egyenlő jogu polgárokuk elismerni.

E szerint tehát alkudozásnak, s több vagy kevesebb engedély megadásának helye sem lehet, mert én sem többet, sem kevesebbet, mint a közös jogot a egyenlő szabadságot igérni s adni senkinék nem fogok. De nem lehet alkudozásról szó azért is, mert nincs és nem lehet a pártütő olghok között senki, aki másnak mint saját magának nevében bármí kötelezettséget biztosíthatna, vagy adott szavának a fegyveres tömegek részéről elfogadását biztosíthatná.

Azért tehát sem alkudozásokról, sem fegyvernyugvásokról tudni sem akarhatok, hanem mindont, a mit a béke kedveirt biztosítan akarok, a mint szóval nyilvánosan mindég megmondtam, ugy Dragoșnak vagy akárkinék is irásban szintugy kinyilatkoztatom, ha kinek tetszik ezen kinyilatkoztatás alapján a fegyvert letenni, és a haza iránti hűséghoz s törvényiránti engedelmességhoz azonnal visszatérni, annak politikai vétségiert amnesziat is adok, aki pedig a fegyvert le nem teszi, az ellen harcz lesz, mely részükre szabadsággal sem győzellem sem legyőzetes esetében nem végződhetik.

A szerencsétlen Dragoș ezzel elmenvén a lázadók közé, kik neki jókaratjárt orgyilkossal fizettek, ismét fegyverzünetre, az amnestia magyarázatára, alkudozásokra szólított fel, mire ugy mint előbb s uly neki mint Hatvanul tudokra adám, hogy én alkudozásokba, fegyvernyugvásokba, magyarázatokba nem ereszkedem, s a Drágos eljárása miatt a hadi operatioknak gátot vetni nem engedek.

A mit mondtam mondtam, — aki biztosítasaim alapján a fegyvert leteszí s kegyelmi folyamodik, a nemzet tud kegyelmes lenni, aki pedig ezt nem teszi, ő lásza.

Hamis és ravaasz ráfogás tehát, hogy én ajánlatimmal játszandek, vagy azokkal cselel venni akárkinék is nem átalanám, ez becăuletemmel, s nemzetem becsületével meg neam fér.

Most is azt mondom tehát, a mit mindig mondottam, a mit Dragoșnak irott levelemben kinyilatkoztaték, azt a fegyverletételel, béke s engedelmesség feltétele alatt most is biztosítom még, de ezen kegyelmet mätól számított tizenöt napon tul ki nem terjesztem, hanem a pártütés makacs folytatása esetére rendes és öszpontosított haderőt küldendek oda, hol ekkorig a szegény elerábított nép iránti figyelemből osak kisebb esapatokat engedek használtatni.

Gondolkodásomból senki irányában titok nem szokván csinálni, önt is ezenel felhatalmazom, hogy e levelemet akár a lázadás fönökeivel, akár más kivel is közhessé, és az ebben foglaltaknak az országkormányára, s a nemzetre vézve kötelezettséget biztosítom; söt a mint Dragoșnak is megrárm ugy önnök is hatalmat adok, hogy ha valaki a lázadók közül valamely részletek iránt a kormányal személyesen értekezni akarna, anak jövete-menetre „Salvus Conductus” biztosithasson, s e biztosításnak megtartását a nemzet becsületével garantirozom.

De altmintrea cetindu epistolele lui Iancu, cari mi le-ai communicatu, si cari ti-le reacludu aci, trebuie să marturisescu, că afara de calumnie, denaturări malitiose si vorbe late nu astu nemicu într'însele, in cău nice pre de parte n'asiu potă scote din elle: ce i este scopulu si dorintă.

Deci, daca cugeti, că acăstă pote face ce-va pentru incetarea versarei de sange, dă li de scire, că deca nu voiescu a rapă, ci a fi cetătieni liberi egalu indreptatită, s' spuna odata ce dorintia au, eu mi-dau cuventul, că precum nu me voiu invoi nici odata la dumicarea tierrei, asiā de alta parte dorescu a-i impaciū pre bas'a dreptului si a echitatei, si dorescu pace, libertate, era nu resbunare.

In aceste-a se cuprindu decisiunile si instructiunile melle la susternerea dtale, in privint'a căror'a insarcinę cu plenipotintia oblegatoria pre dlu coloueu Cserey.

Guvernatorulu tierrei
Ludovicu Kossuth, m. p.

V. Scrisoarea
lui Buteanu, prefectulu Romaniloru munteni,
cătra majorulu Csutak.

D'in scrisoarea dv. addressata lui Vas. Popu, vedu, că dvostra lucrati pentru principiele libertatei, egalitatei si fratiotatei, — tare me migru, căci si noi Romanii ne luptam, pornindu d'in acellu principiu, si d'candu amu inceputu acesta lupta, totu mereu am intonatu adeverat'a libertate si recunoscerea existintiei politice a natiunei nostre; acăstă ni-am luat'o de devisa si pentru acăstă traimus si morim; deci daca si dvostra ve luptati pentru acăstă, atunci intre noi nu este nice o deosebire si est' dauna s' versati atât'a sange, fără nici unu resultat, pentru acăstă n'o pretind; si n'o aduce cu săne principiulu fratiotatei; dar' mi se pare, că ce'a ce ni attribuim dvostra noue, Romaniloru, că no luptam pentru sclavia, se potrivesce chiaru pre dvostra.

Namu cercetu noi a ne alia cu dvostra intru eluptarea libertatei, s' ni recunosceti n'mai n'tiunalitatea? N'amu dorit uoi se vi intindemu dvostre man'a, numai s' intellegeli egalitatea de dreptu asiā, cum pretinge adeveratulu ei intellecessu? — Credetimi, a trecutu acum timpul de a bagă natiuni in jugu, in tota natiunea, că si in dvostra, s'a credutu sentiul de nationalitate. Dvostra inca nu v'ati potutu tredi pan' la atât'a, se vedeti, că aveti trebuintă de simpathie Romaniloru, nu vedeti, că atău noi cătu si dvostra, stămu că doue eleminte isolate in mediuloculu atătoru millione de slavi. Elementulu romanu, de la Tis'a pana la maroa negra este cu multu mai compactu, de cătu alu dvostra si nu pote peri dinシリlu poporeloru si Domne! cătu de bine ar' fi de dvostra s' cugetati la acăstă, s' o cumpeniti si s' e ca'ligati iubirea Romaniloru, pentru, Dieu, aveti trebuintă de ea, era nu a uccide ómeni nearmati, a puscă femei, princi, a arde sate, a aduce poporulu la sapa de lemn, a preface intrega patri'a intr'unu cemeteriu desiertu; acăstă se contrarieza cu drepturile umanităti, alle naturei si alle natiunilor, si daca nu veti incetă cu asemenei fapte barbare si tiranice, demne de poporele selbatece — veti dă acu-si sema inaintea Europei civilisate, căci aceasta plaga fatală n'a ajuns'o numai sub jugulu selbateilor tatari, mongoli si turci; inca ce e mai multu, pangarescu besericile, predeza si nimicescu lucrurile ce se tienu de ceremoniele besericile si pietatea religioasa. Ei da, prietene Unguru, acăstă o poruncese devi'a dvostra, libertatea si fratiotatea ce v'ati proponu; pre cei intorsi asiā i primiti la sunulu dvostra, că le consumati averile si faceti că poporulu s' ie lumea in capu, pentru că apoi, fiindu siliti moralosce s' i tratati de unelte; acăstă nici Ddiu nici omu n'o pote sufferi. Noi suntemu gat'a său a trai său a ne prepedi, si a ne sustine onoarea si a ne luptă mai departe pentru principiu nostru, sorteia apoi va decide.

Dora natiunile civilisate alle Europei voru vedēo acăstă, si celu pucinu sperămu, că daca nu alt'a, gintile d'o origine cu noi ni voru grabi întrajutoriu si ne

Egyébbiránt megolvasván Jancu leveleit, miket önélem közlött, miket ezennel visszakereszték, meg kell vallanom, hogy azokban rágalmakon, ravaasz eltorzításokon és festetlen általános nagy szavakon kívül egyebet semmit elannyira nem találok, hogy még csak távolról sem tudnám belőlük kivenni, mi a céjlja és mi a kivánsága.

Ha teħat gondolja, hogy a vérontásnak megszüntetésére ez teħet valamit, ám adjatudtokra, hogy ha nem rabolni, hanem egyenlő jogu szabadpolgárok lenni akarnak, mondják meg már egyszer, mi kivánságuk van, én szavamat adom, hogy amint az ország feldarabolásába soha megegyezni nem fogok, ugy a jog s miltányosság alapján megnyugtatni óhajtok, s békét, szabad-ságot, s nem boszut óhajtok.

Ezekben állanak ön felterjesztésére határozataim és megbizásaim, mikre nézve kötelező felhalalmazással Cserey ezredes urat ezennel felruházom.

As ország kormányzója
Kossuth Lajos, s. k.

V. Csutak őrnagynak.

A Pap Lászlónak írt soraiból ugy látom, hogy önk a szabadság, egyenlőség és testvériség elvei mellett működnék, — nagyon csodálkozom, hiszen mi románok is azon elvből kiindulva küzdünk, és a mióta ezen küzdelmet megkezdettük, mindig a valódi szabadságot és nemzetünk politikai lételel elismerését kiáltottuk, azt tüztük ki jelszavul, a mellett élünk s halunk. Ha teħat önk is e mellett küzdenek, akkor köztünk semmi különbség, és kár annyi vért ontaniok minden sikér nélkül; mert azt nem kívánja, nem is hozza magával a testvériség elve; — de ugylátom, hogy önk a mit reánk románokra ruháznak: hogy a rabolgaság mellet küzdünk, ez épen önkre illeszthető.

Nem próbáltunk mi önkkel szövetségre lépni a szabadság kivívá ában, osupán csak nemzetiségünket ismerjék el? nem kivántunk mi bármí jobbot nyújtani önknek, csak hogy a jogegyenlőséget ugy értsek, a mint kivánja azt annak valódi értelme? — El mult már, higijék meg önk, azon idő hogyan nemzeteket igázunk, minden nemzetben, valamint önkben, felserkent a nemzetiség érzelme. Még annyira nem tudtak önk eszmélődni, hogy a románok rokon-szenvére szükségük van, nem látták, hogy mind mi, mind önk, mint két elszigetelt elem állunk annyi millió szlávok közepette. A román elem sokkal kompaktabb a Tisztától a Feketetengerig, mint az önké, és az el nem veszhet a népek sorából, s vajmi jó volna önknek azt meggyondolni, fontolóra venni és a románok szeretetét megnyerni; mert bizony arra szükségük van, nem pedig fegyvertelent embereket ölni, asszonyokat, gyermeket agyonlöni, falukat felperzselti, a földnepet tönkre tenni, az egész hazát egy pusztá sirkerté irtani; ez az emberiség, természet és nemzetek jogával ellenkezik, és ha meg nem szünnék az ily barbár és vad népekhez illő kegyetlen tényektől, majd számosnak a müvelt Európa előit, hiszen ezen sulyos esapás nem érte osupán a vad tatár-, mongol- és törökjárom alatt; még mi több a templomokba galádolnak, az egyházi szertartásokhoz és vallási ajtatóssághoz tartozó több dolgokat elprédálnak, semmivétesznek. Ugy-e magyar barátom, ezt parancsolja az önk jelszavuk, kitüzött szabad-ságot és testvériségek; a megtérőket ugy fogadják kebleikbe, hogy mind felemészik vagyonaikat, és a földnepet könyiszerítették, mint eszközökkel bánjanak, ezt sem Isten, sem ember nem türheti el. Mi kézeik vagyunk vagy élni, vagy veszni, és becsületünket fentartani, s tovább küzdeni elvünk mellett, a sors majd döntene fog.

Talán Európa müvelt nemzeti ezt szemügyre fogják venni, és legalább reméljük, ha nem más, azon velünk egy eredetű népfajok sietni fognak segítségünkre, és ..

vorn mantui din catenele sclaviei, — éra noi pan'atunci-a ne vomu luptá pana la morte, pentru că sè nu ne ajunga blastermul nepotilor. Libertatea dvostra suntu furcole si egalitatea de dreptu a dvostra este contopirea in elementulu maghiaru, a natiunilor, cari traiesc intr'o patria cu dvostra.

Veniti ve in ori, că-ci mai este inca timpu. Nu ve petati caracterulu natiunale, că-ci dvostra sunteti superbi si adesce ori superbi'a prosta strica multu unei natiuni.

Politici'a gressita potre duce pre o natiune in momentu; servesc de exemplu perirea si nimicirea natiunilor gloriose. Dvostra, in acesta epoca a libertateli, inca sustieneti modelulu vechiului sistemului de sclavia, in „szolgabiróii“ aviticului Corpus Juris si ai tripartitului Verbóczianu, dvostra adeca vreti se fiti judecatori totu numai sclavilor si nu cetatiilor liberi, dà, pentruca libertatea dvostra este numai lingusire, amegire si vorba gola. Atât'a fia destullu.

Buteanu, m. p.
prefectu.

rabszolgaság lánczai közül bennükkel felmenteni, — mi pedig addig halálig fogunk küzdeni, nehogunk unokáink átka reánk szálljon. Önk szabadsága bitofából áll, a jog-egyenlőségük a nemzeteknek, kik önkkel egy hazában laknak, a magyar elembe leendő átolvasztásában áll.

Térjenek észre, mert még idő van, ne szennyezzék be nemzeti jellemeket, hiszen önk bűszkék, és sokszor a paraszti bűszke-ség egy nemzetnek sokat árt.

Az eltévesztett politika egy nemzetet sirba döntet; legyen erre példa a dicső nemzetek elenyészése és pusztulása. Önk ebben a szabadság korában, a régi rabszolgaság rendszer-mintáját még fentartják az űs Corpus Juris és Verbóczy hármas könyve szolgabiráiban, vagyis önk mind csak szolgáknak kivának birái lenni, nem szabad polgároknak, igen, mert az önk szabadsága csak hizelgés, ámitás és szójárás. Ez legyen elég.

Buteanu m. k.
Prefect.

Nota. 1. Dl. Cserey despre care amintesc Lud. Kossuth si pre care lu-impoternicisse, se affla atunci in Oradea-Mare, că comandantele territoriale (Platzkommandant, tárparancsnok). La an. 1861. l'am vedutu aici in Pest'a, unde petrecu atunci mai multe septemane si vorbirám adese ori despre scrierea lui Kossuth si despre correspondint'a intre ellu si Iancu. — Cserey tramsse lui Simonffy scrierea, care acestu-a o spedi lui Iancu prin unu sateanu romanu de la marginile Transilvaniei, de care se servisse si mai nainte candu incepusse correspondint'a cu Iancu. — Asta data inse solulu nu mai addusse responsu in scriera, ci intrebetu fiindu „Ce ti-a responsu Iancu?“ — disse, facandu semnu cu man'a. „Au trecutu tote!“ — Atât'a si oemica mai multu. Simonffy primi cu uimire acestu responsu iaonicu, dar nu preste multu timpu si-lu splică prin intrarea Muscanilor, despre a caror venire Iancu eră informatu, precandu neci Colonellulu Simonffy neci Colone. Incidi, comandantele ostirilor un-gur de la Crisioru, nu scieau inca nemica.

2. Dl. Csatak se affla actualmente in functiunea la ministeriulu militielor (de honvedi) că directorul de cancellaria. Csatak fusesse, — mai nainte de intrarea lui Hatvani, — commandante unui corpu neregulat, mestecatura de honvedi, guardisti, numiti „mozgó,“ si „rablócsapat,“ cari facandu de

la Crisioru, dese irruptiuni in vecinul comitatului Zarandului, jefuiau totu ce gasiau in calle, era persecutati fugiai voinescesc in apoi, oprindu-se la fruntarie, unde tieneau tergu formale, de vineau vitele si alte lucruri de jafu judaniloru, ce i insociau cu cárdui ca locustele. Epistol'a lui Buteanu se vede că este unu responsu la scrierea lui Csatak către cutarele Vasiliu Popu, despre care nu am cunoscinta, — si nu se tiene de correspondint'a urmata intre Simonffy—Iancu—Kossuth, dar' o publicu si acest'a ca unu prea interesante documentu la istoria iupitelor romane-magiere de la 1848/9.

3. Dl. Ioanne Gozmanu, actualmente deputatu d'in cerculu Aleșului, pre Crisioru repede, in Bihari'a fusesse atunci (totu că deputatu) tramsse de Kossuth a merge in tenu-tulu Beiușului si mai alesu a Vascohului cu missiunea d'a molcomi poporul care era forte agitati si gat'a a se rescălu. Dl. Gozmanu tenu la Vascoh poporul cuventare, prin care i indemna a fi in pace, totu aici scrise, d'in propriul indemnă, său d'in commis-sione? nu sciu, lui Iancu una epistola, care dsa nu o are, dar allu carei-a cuprinsu se pricpe destullu de bine d'in responsu lui Iancu. A. R.

ALESSANDRU ROMANU
Propriet. edit. si red. respondint.

UNA SINGURA PROBA ESTE DE AJUNSU

Spre a se convinge cine-va despre pretiurile de totu estine alle objectelor mai diosu insirate.

Tote marfurile se vendu sub garanti'a cellei mai bune cualitatii.

Una assemenea assortimentu de obiectele celle mai noue, mai practice, precum si luxuriouse, nu se afă in Vien'a: s'a portat grige pentru tineri si botrani, incatul pentru unu pretiu bagatelu se potu afă pre alesu presentole celle mai potrivite pentru domni si domne, precum si pentru copii de ori-ce etate si stare.

Catalogulu pretiurilor lu-va primi ori-cine gratis si prin epistole francate, indata ce si-va arretă adresă apriatu; este deci unu avantajiu forte mare pentru P. T. locitoru d'in provincia a-si procură unu assemenea esemplariu, unde se potre vedea apriatu statu pretiului, catu si numirea tuturor objectelor, ce se află in depositu — Espedarile se facu său prin postcipatiune (Nachnahme), seu prin tramitera pretiului de a-dreptu.

Estrassu de articlii diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Motto: Si marfa estina potre fi buna!

totu felul de sugări si tabacu, cu amnariu, filiu (iesca), masine de sugări si papiru, precum si alte requisite de fumatu, 1 buc. fl. 3, 4, 5, 6, 8.

Amnarie practice de pusunariu cu si fara esca, 1 buc. 20, 30, 40, 50, 60 cr.

De mare trebuintia pentru domni.

Cassetta universale de toaleta si de rasu, fina, cu inciutoria, cu oglinda si cu acestu cuprusu: 1 briciu anglesu si unu penelu de rasu in pera de vesure, 1 sapunu Windsor de rasu, finu, 1 dosa de rasu, de metalu, 1 petra de ascutire briciul, 1 pepte de cauciuc de frisatu, 1 perie de dinti, 1 buc. pasta de dinti fina, 1 buc pomada, 1 buc. sapunu de mana, 1 borcanutiu de pomade fina, 1 buticu olisoiu finu. Tote la-olalta fl. 2.50.

Argintu de China cu una placă grossa, cea mai buna calitate, cu garantia de 10 anni, usandu se necontinu, 1 dusina lingure de mancatu, fl. 16, lingure de cafea fl. 9, cutite si furcute fl. 27, 1 parechia luminarie fl. 4, 5, 6, 1. ling. mare de legume fl. 4, 4.80 1 d. cutit de mezelicuri, fl. p. la 50. 1 sacerită, fagonu frumosu, fl. 2.10 3, 1 presaratoriu de pipieri fl. 1.50, 2, 1 presaratoriu de zaharu fl. 5 2, 3, 1 lingura de laptă fl. 2.80, 3.40, 1 lingura de supa, fl. 5.50, 6.50. dusina capre (pre cari se punu cutite etc.) faconu prez frumosu, fl. 80 9, alte obiecte de argintu de China cu pretiuri de fabrica. Acesta fabricatiune, dupa colore si faconu rivaliseaza cu argintulu adeveratu.

Coralite adeverate tataie, sorta prez fina unu cor-donu costa numai 12 cr.

Stropitorie de cositoriu forte bine construite, cari nu potre lipsi in nice zna casa, 1 buc. stropitorie mica pentru copii, cr. 80, fl. 1, 1.20, 1 buc. stropitorie mare fl. 1.50, 1.80, 2.20, 1 buc. stropitorie pentru manu, cr. 90, fl. 1.20, 1 buc. stropitorie pentru rane, de sticla 10 cr., de cositoriu 30 cr.

Lingure de Britannia adeverate. (lingure sanitarie Anglia fabricatiunea angela este curata de tote materiele venioase. Oastrătorie, este ossidata, de acea a diferita de alte metale; este forte durabile si remane totu-de-una alba stralucitoria, 12 buc. lingure de cafea, 80 cr, 13 lingure pentru copii fl. 1.20, 12 buc. lingure de supa fl. 1.50, 1 bucata lingura de spuma 30 cr, 1 lingura de scosu supa 50 cr.

Lingure-Alpacca adeverate.

1 dusina lingure de mancatu fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4.50, 5; 1 dusina lingure de cafea fl. 1.30, 1.60, 2.40; 1 buc. lingura de scosu sup' fl. 1, 1.20; 1 buc. lingura de laptă 45, 60 cr. Lingure de metalu argintite, cari remanu totu albe, 12 bucati linguro mari de mancatu, 95 cr.; 12 buc. lingure de cafea 45 cr.

Garnitura (lacamu) angela prez-fina. 1 dusina, cu manunchie de lemn, fl. 3, 3.50; 1 dusina, cu manunchie de osu de bibolu, fl. 4.50, 5.50, 6; 1 dusina, sorta prez fina fl. 7, 8.50; 1 dusina, tacamu de mizilicuri (desert), cu manunchie de lemn, său cornu de bibolu fl. 2, 3, 4.

Candelabre (luminarie) de alpacca prez-fina.

Inalte de: 4', 5', 6', 7', 8', 9', 10'. Pre. iulu: 1 buc.: 40, 50, 60, 70, 80, 90 fl. 1.

Cele mai frumose candelabre de masa de bronzu florentinu. 1 parechia fl. 1.50, 2.50, 3, 3.50, 4; acellea-si cu doua bratice, de celu mai nou faconu, 1 parechia fl. 3, 4, 5, 6; 1 buc. mucari e din alabastru 10 cr, cu tassa 15 cr.

Laterne de pusunariu prez bune, forte practice, 1 buc. cu sticla orbitoria, da unu cercu de lumina forte mare, cr. 60, 70, 80, cu orbitoria quadruplica fl. 1, 1.20.

Telescopie optice cu linte buna, cu carea se potu vedea obiectele chiaru in departare de una diumetate mila, 1 bucata, cr. 40, 80, fl. 1, 1.20.

Forte estine sunt garniturele de-umatu din bronzu turnat. Unu portu-cigare, una coasnită, una amnariu si una pipa mica, frumosa de sugaru d'u spuma prez fina. — Totu la-olalta numai fl. 1.50.

Album cu musica.
Fia-ce album, candu se deschide, canta doue d'intre celle mai noue si placute piese de jocu seu opere, cu tonuri pline de tactu si plăcute. Ce suprindere placuta pentru visitatoru, carele d'in curiositate, frunzindu-riu print Album, este totu odiate insinctu de musica. 1 buc. formatu micu, fl. 9.50, 10.50, 1 buc. formatu mare si lungu, fl. 11, 12, 1 buc. quartu mare, esemplariu de lussu fl. 14.15.
Celle mai fine telescopio optice cu linte aeromatica si cu potere chiară in vedutu in departare de 1, 2, pana la 3 mila, fl. 4 4.50, 7.
Mappe de scriera, cu inciutoria, fl. 1, 1.50, 2, aceleasi, forte practice, cu intocmire completa, 1 buc. fl. 2.50, 3, 3.50, 4.5.
Necessarie pentru dame, provideut in tote requisiti de casutu si cu ornamentele exterioru pre finu, cr. 50, 8 fl. 1, 1.50, acellea-si, ornata de lussu, fl. 2, 2.50, 3, 4, 5, 1 cuthia cu 6 ace deferite de brodaritu, cr. 15 1 cuthia cu 2 sau 4 ace de impletit, cr. 10 si 20, 1 cuthia cu 100 ace de casutu sortite cr. 20. 1 carte de modelu pentru rotutu si brodaritu cu 20 modelu, cr. 5.
Diumetatea pretiului de mai nainte. Una parechia vase, fagonulu cella mai nou, porcelan francesu cr. 40, 60, 80 fl. 1, 1.50 sorte mai mari fl. 2, 3, 4, 5.

6-12
Bazaru FRIEDMANN acum in Vienn'a, Taborstrasse Nr. 4.